

1988. évi I. törvény

a közúti közlekedésről, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 30/1988. (IV. 21.) MT rendelettel

[A vastag betűs szöveg az 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Tv.), a vékony betűs a 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet (a továbbiakban Vhr.) szövege.]

A törvény célja

Tv. 1. § A törvény célja, hogy a közúti közlekedés alapvető feltételeinek, az abban résztvevő személyek és szervezetek jogainak és kötelezettségeinek a meghatározásával elősegítse a közúti személy- és áruszállítási szükségletek kielégítését, a közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő korszerű járműállomány és közúthálózat kialakítását, működését, a közutak védelmét.

BH1995. 472. *Ahol a közlekedésbiztonsági szempontok alapján az úttest mellé közvilágítási lámpákat telepítenek, ott ezek a közút tartozékának minősülnek. Az ilyen lámpákban ismeretlen gépjármű által okozott károkért a Biztosítók Szövetsége nem tartozik helytállni [58/1991. (IV. 13.) Korm. r. 9. § (1) bek., 10. § (3) bek., Ptk. 95. § (1)-(2) bek., 1988. évi I. tv. 1. §, 2. § (1) és (5) bek., 47. § k) pont].*

A törvény hatálya

Tv. 2. § (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyar Köztársaság területén a közúti közlekedésben résztvevőkre, a közúti járművekre (a továbbiakban: jármű), - a 48. § (4) bekezdésében foglalt eltéréssel - az utakra, az utak környezetére és a közúti közlekedést szolgáló létesítményekre.

(2) A Magyar Köztársaság területén kívül a magyar hatósági jelzéssel ellátott járművekre, azok üzemeltetőjára, illetőleg vezetőjére a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben a külföldi jogszabály vagy nemzetközi szerződés, egyezmény, megállapodás eltérően nem rendelkezik.

(3) A Magyar Köztársaság területén külföldi hatósági jelzéssel ellátott járművekre, azok üzemeltetőjára, illetőleg vezetőjére a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben jogszabály, nemzetközi szerződés, egyezmény vagy megállapodás másként nem rendelkezik.

(4) Fegyveres erők és fegyveres testületek tagjaira, járműveire és magánútjaira jogszabály eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.

(5) A törvénynek az utakra vonatkozó rendelkezéseit az út műtárgyaira és tartozékaira, a közutakra vonatkozó rendelkezéseit - a 8. § (1) bekezdésének h) pontja, a 11. § (2) bekezdése, a 30. § és a 43. § kivételével - a közforgalom elől el nem zárt magánutakra is alkalmazni kell.

BH1994. 566. *A közlekedési hatóság részére nem állapít meg a jogszabály hatósági jogkört arra, hogy a közút kezelőjét karbantartási kötelezettségének teljesítésére kötelezze [1988. évi I. tv. 2. § (5) bek., 34. § (1) és (5) bek., 35. §, 44. § (1) bek. h) pont, 47. § j) pont, 1991. évi XXXIII. tv. 16. § (1) bek., 30/1988. (IV. 21.) MT r. 30. § (1) bek., 94/1991. (VII. 23.) Korm. r. 2. § a) pont].*

Vhr. 1. § A rendeletnek az utakra vonatkozó rendelkezéseit az út műtárgyaira és tartozékaira, a közutakra vonatkozó rendelkezéseit - az 5. §, a 27. §, a 29. § és a 35. § kivételével - a közforgalom elől el nem zárt magánutakra is alkalmazni kell.

A közúti közlekedésben résztvevők alapvető jogai és kötelezettségei

Tv. 3. § (1) A közúti közlekedésben mindenkinek joga van részt venni; a közutat és a közforgalom elől el nem zárt magánutat közlekedés céljából gyalogosként vagy - meghatározott feltételek teljesítése esetén - járművezetőként bárki igénybe veheti. Jogszabály gyalogosok és járművek közlekedését egyes közutakon korlátozhatja vagy kizárhatja.

(2) A közút kezelője a közlekedés résztvevőit tájékoztatja a közlekedés biztonságát és zavartalanságát jelentősen befolyásoló körülményekről.

Tv. 4. § (1) A közúti közforgalmú személyszállítást végző járművön bárki utazhat, ha a meghirdetett utazási feltételeket megtartja.

(2) A közúti közforgalmú személyszállítást végző jármű üzemeltetője köteles az utazási feltételekről, menetrend alapján közlekedő jármű üzemeltetője ezen kívül a jármű közlekedésének időpontjáról, gyakoriságáról és az utazás egyéb körülményeiről az utasokat tájékoztatni.

Tv. 5. § (1) Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles

a) a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani;

b) a közúti jelzések rendelkezéseinek eleget tenni, a forgalom irányítására jogosultak utasításait követni;

c) úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyónbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon és ne zavarjon.

(2) Közúton járművet az vezethet, aki a biztonságos vezetésre alkalmas állapotban van, a jármű vezetéséhez előírt engedéllyel rendelkezik.

(3) A jármű vezetését az üzemeltető nem engedheti meg, illetőleg a vezető nem engedheti át olyan személynek, aki a (2) bekezdésben említett feltételeknek nem felel meg.

(4) A külföldi hatóság engedéllyel és jelzéssel ellátott járművel belföldi közúti forgalomban a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint lehet részt venni.

Vhr. 2. § (1) Közúti járművezetői engedélyt az kaphat, aki a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte, az előírt iskolai végzettséggel rendelkezik, egészségi és közbiztonsági szempontból a vezetésre alkalmas és eredményes képesítő vizsgát tett.

(2) Közúti közlekedési szolgáltatást végző járművet az vezethet, aki a pályaalakmassági követelményeknek is megfelel. Külön jogszabály egyéb esetben is kötelezővé teheti a pályaalakmassági vizsgálatot.

(3) Aki sorozatosan megszegte a közúti forgalomra vonatkozó szabályokat és emiatt a szabálysértési hatóság - határozatban - szabálysértési bírsággal sújtotta, rendkívüli pályaalakmassági vizsgálatra is kötelezhető.

Vhr. 2/A. § (1) Azt, aki a közúti forgalom biztonságát, zavartalanágát

a) a közút, annak műtárgya, tartozéka beszenyezésével,

b) közúti jelzés vagy egyéb tárgy - a közút kezelőjének hozzájárulása nélküli vagy attól eltérő - elhelyezésével, eltávolításával, megváltoztatásával

vagy más hasonló módon sérti, vagy veszélyezteti, a közút kezelője az eredeti állapot helyreállítására, a veszély megszüntetésére és az azt előidéző magatartástól való tartózkodásra felszólítja; a közlekedési hatóság a felszólítás eredménytelensége esetében - a közút kezelőjének kérelmére - kötelezi. Ez az intézkedés nem mentesíti a közút kezelőjét a Tv. 34. §-ának (4) bekezdésében meghatározott kötelezettsége alól.

(2) Ha az (1) bekezdésben megjelölt cselekmények miatt a közlekedési hatóság eljár, az ügyi hatósági eljárási díjat annak terhére kell megállapítani, aki az eljárásra okot adott.

Tv. 6. § (1) Járművel az út-, a forgalmi, az időjárási és a látási viszonyoknak megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.

(2) Járművel az úttest menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és a forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell haladni.

(3) Aki járművel irányt változtat, köteles az azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveknek elsőbbséget adni. Az irányváltást jól láthatóan és kellő ideig jelezni kell.

(4) Útkereszteződésben - ha közúti jelzésből vagy forgalmi szabályból más nem következik - a jobbról érkező járműnek van elsőbbsége.

6/1998. Büntető jogegységi határozat

1. A közúti közlekedés szabályai szerint elsőbbségadásra kötelezett általában akkor is felelősséggel tartozik az elsőbbségadási szabályok megszegéséért, ha az elsőbbségre jogosult a megengedett sebességet túllépte. Kizárhatja a felelősségét, ha az elsőbbségadási kötelezettsége szempontjából jelentős körülményeket az elsőbbségre jogosult szabályszegése következtében nem észlelhette, vagy ha e körülményekre nézve az elsőbbségre jogosult megtévesztette.

2. Az elsőbbségre jogosult, aki a megengedett sebességet túllépte, az elsőbbségadási kötelezettség megszegésével összefüggő közúti balesetért ugyancsak felelősséggel tarthat, kivéve, ha a baleset a jármű megengedett sebessége mellett is bekövetkezett volna.

Tv. 7. § (1) A közutat, a közúti jelzést megrongálni, beszennyezni, a közútra a közlekedés biztonságát vagy zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat kitenni, kidobni nem szabad.

(2) Aki a közutat vagy a közúti jelzést megrongálta, beszennyezte vagy a közútra a közúti közlekedés biztonságát, zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat juttatott, köteles a keletkezett veszély elhárításáról gondoskodni, illetőleg ameddig az nem lehetséges, a veszélyről a közlekedés többi résztvevőjét tájékoztatni.

(3) Az a járművezető, aki a közúti jelzés olyan rongálását, beszennyezését észleli, vagy a közútra került olyan akadályt lát, amely a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyezteti, köteles erről a rendőrséget vagy a közút kezelőjét értesíteni, és - amennyiben erre lehetősége van - a veszélyt a közlekedés többi résztvevőjének jelezni vagy azt elhárítani (méréskelni).

Tv. 7/A. § (1) A közúti balesettel érintett járművek vezetői - a rendőrhatalóság értesítésének, illetve a rendőri intézkedés hiányában - kötelesek személyazonosságukat és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításuk fennállását a biztosító intézet megnevezésével együtt hitelt érdemlően igazolni, nevüket, lakcímüket és a balesetben érintett járművek hatósági jelzését közölni.

(2) Ha a baleset folytán megrongálódott jármű vezetője nincs jelen, a károkozó az (1) bekezdésben megjelölt adatokat köteles erre alkalmas módon a helyszínen hátrahagyni, és az esetet a felelősségbiztosítási jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően biztosítóintézetének bejelenteni.

A közúti közlekedéssel összefüggő állami feladatok

Tv. 8. § (1) A közúti közlekedéssel összefüggő állami és önkormányzati feladatok:

- a) a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése;
- b) a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása;
- c) a közúti közlekedési hatósági feladatok ellátása;
- d) a tömegközlekedés működtetésének biztosítása;
- e) a közúti közlekedés biztonságát szolgáló nevelés, felvilágosítás és propaganda;
- f) a közúti közlekedési szakemberek és a közúti járművezetők vizsgáztatása;
- g) a járművek műszaki vizsgálata;
- h) a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése.

(2) A hazai járműállomány rendeltetésszerű, biztonságos és a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő működtetéséhez szükséges feltételeket (alkatrészellátás, javítás, karbantartás, tüzelő- és kenőanyagellátás stb.) jogi, közgazdasági és hatósági eszközökkel is biztosítani kell.

BH2005. 164. *A Magyar Honvédségnél szolgálatot teljesítő, a közlekedési hatóság által névjegyzékbe vett, - gépjárművek műszaki vizsgáztatását és járművizsgálatot végző - vizsgabiztos tevékenységének végzése során hatósági feladatot lát el, ezért hivatalos személynek minősül [1978. évi IV. törvény 137. § (1) k) pont; 1988. évi I. tv. 8. § (1), 8. § (1) g) pont, 24. § (1), 46. § (1); 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet].*

Tv. 9. § (1) A közúti közlekedéssel összefüggő állami feladatokat a Kormány, a minisztériumok, ezek szervezetei, intézményei és vállalatai, valamint az egyéb költségvetési szervek látják el.

(2) A közúti közlekedéssel összefüggő önkormányzati feladatok ellátásáról a helyi önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik.

Vhr. 3. § (1) A közúti közlekedési és a közúti közlekedéssel összefüggő jogszabályok kezdeményezéséhez vagy kiadásához - ha az más miniszter hatáskörébe tartozik - a közlekedési és vízügyi miniszter egyetértése szükséges.

(2) A közúti közlekedés rendőrhatalósági tevékenységének irányításához kapcsolódó jogszabályok kezdeményezéséhez vagy kiadásához - ha az más miniszter hatáskörébe tartozik - a belügyminiszter egyetértése szükséges.

Vhr. 4. §

Tv. 9/A. §

Tv. 9/B. § (1) Az állam a kizárólagos tulajdonát képező, az országos közúthálózatba tartozó autópályák, autóutak - illetőleg azok egyes szakaszai - és a műtárgyaik létesítése, fejlesztése, felújítása, fenntartása és

üzemeltetése (a továbbiakban együtt: működtetés) céljából költségvetési szervet alapíthat, vagy e célra olyan gazdálkodó szervezetet hozhat létre, amelyben többségi részesedéssel, szavazati joggal vagy tartós kisebbségi állami tulajdoni részesedés esetén szavazatelsőbbbségi részvénnyel rendelkezik, vagy a működtetést koncesszióba adhatja.

(2) Az önkormányzat a törzsvagyonának részét képező közutak és műtárgyaik működtetése céljából önkormányzati intézményt, vagy saját többségi részesedésével e célra gazdálkodó szervezetet alapíthat, vagy a működtetést koncesszióba adhatja.

(3)

(4) A koncessziós pályázatot

a) az állam kizárólagos tulajdonát képező, az országos közúthálózatba tartozó autópályák, autóutak - illetőleg azok egyes szakaszai - és a műtárgyaik működtetésére a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter);

b) az önkormányzat törzsvagyonának részét képező közutak és a műtárgyaik működtetésére az önkormányzat képviselő-testülete írja ki.

(5) A pályázati kiírásnak - a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-ában foglaltakon túlmenően - tartalmaznia kell:

a) a koncessziós társaság alaptőkéjének a létesítéshez vagy fejlesztéshez szükséges tőkéhez viszonyított legkisebb mértékét;

b) a koncessziós tevékenység környezetvédelmi követelményeit;

c) a pályázaton való részvétel feltételeit (pl. részvételi díj, biztosíték, a pályázó gazdálkodási, pénzügyi helyzetéről nyújtott tájékoztatás).

d)

(6) A pályázat nyertesének a koncessziós társaságot részvénytársaságként kell megalapítania, amely jogosult az (1) és a (2) bekezdés szerinti közutakhoz közvetlenül csatlakozó üzemanyagtöltő és szervizállomások, pihenőhelyek, egészségügyi és sportlétesítmények, vendéglátó létesítmények és szálláshelyek, kereskedelmi létesítmények, valamint parkolási célú épületek és építmények építésére és/vagy üzemeltetésére.

Tv. 9/C. § (1) A koncessziós társaság a koncesszió időtartama alatt a 9/B. § (1) és (2) bekezdés szerinti, az általa létesített vagy fejlesztett, felújított, karbantartott és üzemeltetett közutak és műtárgyaik használatától díjat szedhet (úthasználati díj).

(2) A koncessziós szerződés egy alkalommal - eredeti időtartamának legfeljebb felével - külön pályázat kiírása nélkül meghosszabbítható.

A közúti közlekedés fejlesztése

Tv. 10. § (1) A közúti közlekedést a személy- és áruszállítási szükségletek alapján, a nemzetgazdasági, valamint a terület- és településfejlesztési tervekkel összhangban kell fejleszteni. A fejlesztésnél figyelembe kell venni a közlekedési alágazatok közötti munkamegosztást is. A közúti közlekedésnek kapcsolódnia kell a nemzetközi közúti közlekedés rendszeréhez.

(2) A közúti közforgalmú személyszállításnak a vasúti és vízi közforgalmú személyszállítással együtt hálózatot kell alkotnia.

Tv. 11. § (1) Az utakat úgy kell fejleszteni, hogy a közutak (országos közutak, helyi közutak) és a közforgalom elől el nem zárt magánutak összefüggő rendszert alkossanak.

(2) A közutak térségi hálózatának tervezése során - a közutak nyomvonalának kijelölésénél, az útkategória és keresztmetszeti megoldás kiválasztásánál, valamint a megvalósítás időbeli ütemezésénél - a következő gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat és hatásokat kell együttesen értékelni, és figyelembe venni:

A járművezetők és közúti közlekedési szakemberek képzésével és vizsgáztatásával kapcsolatos közlekedési hatósági engedélyezési hatáskörök és a vizsgabiztosi névjegyzék nyilvános adattartalmának, továbbá a névjegyzékből történő törlés rendelkezéseinek pontosítása szükséges, az engedélyezési feltételeket megszegő vállalkozások esetében alkalmazható hatékonyabb érvényesíthetősége céljából. (Az 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 18. §) Pontosítani kell továbbá - a személyes adatok védelme érdekében - a vizsgabiztosok névjegyzékének nyilvános adat tartalmát.

A közlekedési hatóság alapvető fontosságú feladata a közúti közlekedési szolgáltatásokra és a közúti szállításokra vonatkozó szabályok betartásának hatékony ellenőrzése, és szabálytalanságok feltárása esetén

az ellenőrzött vállalkozások komoly visszatartó erővel bíró jogkövetkezményekkel sújtása. Az ellenőrzésben közreműködő hatóságnak - e feladata ellátása érdekében - diszkriminációmentesen, a közúti szállítások teljes körére kiterjedően, a hazai, az Európai Unió bármely tagállamában honos, illetve az Európai Unió területén kívülről érkező járművek esetében azonos módon kell a közúti ellenőrzéseit és a kapcsolódó bírságolási eljárásait lefolytatnia. A szállítást végző vállalkozásokkal és járművezetőkkel, szabálytalanságuk esetén azonos - az EU tagállamok gyakorlatát követő - joghátrányokat (bírságolás, egyéb hatósági intézkedés) kell alkalmaznia. E szakmai követelmény érvényesítése érdekében módosítani kell a közúti szállításhoz kapcsolódó bírság alkalmazási és közúti ellenőrzéssel kapcsolatos rendelkezéseket.

A Kkt. 48. § (5) bekezdésében meghatározott, a díjak, pótdíjak és bírságok adók módjára történő behajtásával kapcsolatos rendelkezések módosítása szükséges, mivel a 15. § (3) bekezdésében meghatározott díj és pótdíj meg nem fizetése esetén, ezek adók módjára történő behajtásának jelenlegi lehetősége ütközik az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. § 20. pontjában foglalt rendelkezéssel.

Az új szabályozás a tervezés, fejlesztés hálózati szintekre (törzsúthálózat, regionális úthálózat) bontott hatásköri kérdéseinek tisztázását foglalja magában. A regionalizmus erősödésével összhangban a regionális közutak építéséről és fejlesztéséről - a tulajdonosi jogokat gyakorló közlekedésért felelős miniszter hozzájárulása útján - a Regionális Fejlesztési Tanács határoz.

A Kkt. 12. § (3) bekezdése egyértelműen tiltja a reklámtáblák, reklámhordozók és egyéb reklámcélú berendezések elhelyezését a közút területén, a közút felett, továbbá a közút lakott területen kívüli szakasza mellett a Kkt. 42/A. § (1) bekezdésében meghatározott távolságon belül. A szabályozás célja, hogy a törvény által meghatározott helyeken - a közlekedés biztonságát kedvezőtlenül befolyásoló - reklám ne jelenhessen meg.

A Kkt. 29/A. § módosításával lehetővé kell tenni a bírság alkalmazását az engedély nélküli, valamint az engedélyben foglaltaktól eltérő útmegszüntetés és elbontás esetére is. A bírság felhasználásával kapcsolatos rendelkezést meg kell szüntetni, mivel a tárgyban a Kkt. 48. § (3) bekezdés f) pontja már tartalmaz rendelkezést.

A gyorsforgalmi hálózat állapotának és az azon nyújtott magas szolgáltatási színvonal megőrzésének biztosítása, valamint a magántőke bevonásával (PPP konstrukcióban) épülő autópályaszakaszok megvalósítása érdekében szükségessé válik a díjszedés bevezetése az autópályák mellett - a megfelelő hatástanulmányokkal alátámasztott esetekben - autóutakon is.

Az eddigi gyakorlat során problémaként merült fel, hogy a parkolójegy-kiadó automatát több esetben építménynek minősítették és létesítését építési engedélyhez köztették. Az automatának az út tartozékaként való definiálása megoldaná az adott problémát.

A fuvarozók szakmai érdekképviselői szervezetei és a Kormány képviselője között folytatott tárgyalások alapján létrejött Megállapodásban foglaltak szerint szükséges, hogy a Kormány kapjon felhatalmazást a közúti szállítmányozási tevékenység végzésére vonatkozó szabályok megállapítására.

A jelenleg érvényes (1988-ban meghatározott) fejlesztési döntési szempontrendszer hiányos és korszerűtlen. Az építendő közutak nyomvonalának kijelölésére, az alkalmazandó műszaki megoldások kiválasztására, valamint a megvalósítás időbeli ütemezésére vonatkozó fő (általánosan alapul vett) mérlegelési szempontok tételes meghatározása indokolt, mert azok jelentős társadalmi hatású döntések megalapozását szolgálják. Az esetileg felmerülő, illetve az engedélyezési eljárásokban a szakhatósági véleményadás útján mindig figyelembe vett egyéb, sajátos szakterületi szempontok az i) pontban összefoglalva jelennek meg. A megadott felsorolás logikai sort és nem rangsort határoz meg.

- a) a létesítés, a felújítás, az üzemeltetés és a használat közvetlen társadalmi költsége,**
- b) a közlekedés-biztonsági szempontból várható hatások,**
- c) a települési környezetre gyakorolt hatások,**
- d) a természeti és kulturális örökségi értékekre, természeti területekre, tájakra és Natura 2000 területekre, valamint a természeti erőforrásokra, különösen a termőföldre gyakorolt hatások és kockázatok,**
- e) az elérhetőség-javulásból fakadó térségi gazdaságélénkítő hatás,**
- f) nemzetközi együttműködés elősegítése,**
- g) a hátrányos térségek, települések felzárkóztatásának célja,**
- h) az országos, regionális, kiemelt térségi, megyei, valamint helyi területfejlesztési és -rendezési célok,**
- i) a közúthálózat-fejlesztéssel szorosan összefüggő egyéb sajátos szempontok, különös tekintettel a honvédelmi, idegenforgalmi és vidékfejlesztési szempontokra.**

Vhr. 5. § (1) A közúthálózat fejlesztésére tervet kell készíteni. A terv készítése során figyelembe kell venni a területfejlesztési koncepciókat és programokat, valamint a terület- és településrendezési terveket.

(2) A helyi közúthálózatok fejlesztésének tervezésénél biztosítani kell kapcsolódásukat az országos közúthálózathoz.

(3) A közúthálózatok fejlesztési tervének készítésére és egyeztetésére a területfejlesztési koncepciók és programok, valamint a területrendezési tervek készítésének és egyeztetésének szabályait kell megfelelően alkalmazni. Az országos és a helyi közúthálózat fejlesztésére vonatkozó tervet a közlekedési hatósággal egyeztetni kell.

(4) Az országos közúthálózat fejlesztési tervét a közlekedési és vízügyi miniszter előterjesztése alapján az Országos Területfejlesztési Koncepció és az Országos Területrendezési Terv figyelembevételével a Kormány hagyja jóvá.

(5) A helyi közúthálózat fejlesztési tervét a településszerkezeti terv részeként a tulajdonos települési önkormányzat képviselő-testülete - több települést összekötő helyi közút esetén a megyei területfejlesztési koncepció és a megyei területrendezési terv figyelembevételével, több megyét érintő helyi közút esetén a régió területfejlesztési koncepciója és a régió területrendezési tervének figyelembevételével a külön jogszabályban meghatározott szervezet - hagyja jóvá.

(6) A fővárosban a helyi közúthálózat fejlesztési tervét - a kerületi önkormányzatokkal történt egyeztetést követően - a Fővárosi Szabályozási Kerettervvel összehangoltan a Fővárosi Közgyűlés hagyja jóvá.

(7) A közúthálózat fejlesztési tervét ötévenként felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani kell.

(8) Az elfogadott közúthálózat fejlesztési tervet a terület- és településfejlesztések és a településrendezések során figyelembe kell venni.

A közúti forgalom szervezésének elvei

Tv. 12. § (1) A közúti forgalomban való részvétel feltételeit és módját a forgalmi igények, a hazai közlekedési gyakorlat és a nemzetközi szabályok figyelembevételével kell meghatározni.

(2) A közutak forgalmi rendjét félreérthetetlenül, úgy kell kialakítani, hogy azt a közlekedés résztvevői kellő időben és könnyen felismerhessék. A forgalmi rend kialakításához a szükséges és lehető legkevesebb közúti jelzőtáblát kell használni. A forgalomban résztvevők továbbhaladásának és úticéljuk elérésének megkönnyítése érdekében megfelelő tájékoztató közúti jelzéseket kell elhelyezni.

(3) A közút területén, a közút felett és mellett tilos elhelyezni olyan jelet, jelzést, egyéb tárgyat és berendezést, amely a közúti jelzésekkel - azok alakjával, színével - összetéveszthető, a láthatóságot akadályozza, alkalmas arra, hogy a közlekedők figyelmét elterelje, vagy a közlekedés biztonságát egyéb módon veszélyezteti. Tilos továbbá elhelyezni - a járda, a gyalogút és a kerékpárút kivételével - a közút területén, a közút felett, továbbá a közút lakott területen kívüli szakasza mellett - a 42/A. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott távolságon belül - reklámtáblát, reklámhordozót és egyéb reklámcélú berendezést. Ez utóbbi tilalom nem vonatkozik azokra a - közvetlenül az út mellett elhelyezett - berendezésekre, amelyek kizárólag a közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást tartalmaznak.

(4) A közlekedési hatóság a (3) bekezdésben megállapított tilalom megszegőjét a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy eltávolítására kötelezi. A közút kezelője a közlekedési hatóság rendelkezése alapján az eltávolítást - a kötelezett költségére és veszélyére - elvégezheti vagy elvégeztetheti.

(5) A közút kezelője a hozzájárulása nélkül vagy attól eltérő módon a közút területén elhelyezett reklámcélú tárgyat vagy berendezést eltávolíthatja.

(6) A közúti forgalmi rend kialakításánál különös figyelmet kell fordítani a gyalogos átkelőhelyek elhelyezésére és megjelölésére, a közúti csomópontok és vasúti átjárók forgalmának szabályozására, a gyalogos- és kerékpáros forgalom biztonságára és - belterületen - a tömegközlekedés zavartalanságára. Fokozottan védeni kell a közúti forgalomban résztvevő gyermekeket, időskorúakat, valamint a mozgáskorlátozottakat és egyéb testi fogyatékosokat.

Vhr. 6. § (1) A közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást megjelenítő jelzeshordozónak azt a - közút kezelőjének hozzájárulásával elhelyezett - berendezést kell tekinteni, amely a közúti közlekedés szabályainak betartására, az elvárt közlekedési magatartásra nevel, illetve figyelmeztet.

(2) A Tv. 12. §-ának (3)-(5) bekezdése alkalmazása szempontjából a tilalom megszegője alatt a reklámozót kell érteni. Ha a reklámozó kiléte nem állapítható meg, a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy eltávolítására annak az ingatlannak a tulajdonosát kell kötelezni, amelynek területén a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy van. A tilalom megszegőjével szemben a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelmére - jár el.

Tv. 13. § (1) A forgalom szabályozásánál a közúti közlekedés érdekeit és a kereskedelmi egységek áruval való ellátásához fűződő érdekeket - a közlekedés zavartalanságának és biztonságának megóvása mellett - összhangba kell hozni.

(2) A lakott területeket, különösen a történelmi városrészeket, a műemléki és védett természeti területeket, továbbá a gyógy- és üdülőhelyeket forgalomszabályozási eszközökkel és megfelelő várakozási díjak alkalmazásával is fokozottan védeni kell a közúti közlekedés károsító hatásaitól.

Tv. 14. § (1) A közút lezárására vagy forgalmának korlátozására (elterelésére)

a) a közút kezelője a közúton folyó munka, a közút állagának védelme, a közúti forgalom biztonsága miatt,

b) a rendőrség, tűzoltóság és a fegyveres erők (honvédség, határőrség) a rájuk vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben jogosultak.

(2) A közút lezárása vagy forgalmának korlátozása érdekében kihelyezett közúti jelzéseket a munka befejezésekor, illetőleg az ok megszűnésekor haladéktalanul el kell távolítani.

(3) A közút indokolatlan, a szükségesnél nagyobb mértékben vagy hosszabb időtartamra történő lezárásából eredő kárt az intézkedő szerv köteles megtéríteni.

Vhr. 7. § (1) A rendőrség, a tűzoltóság és a fegyveres erők a közút kezelőjének hozzájárulásával zárhatják le a közutat és korlátozhatják (elterelhetik) annak forgalmát. Azonnali intézkedést igénylő esetben - ha a kezelő hozzájárulása nem szerezhető be - a közút kezelőjét haladéktalanul értesíteni kell.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben a közút lezárása és a forgalom korlátozása (elterelése) érdekében szükséges intézkedések megtételéért és a kihelyezett jelzések eltávolításáért a kihelyező szervek felelősek. A kihelyezés okának megszűnésekor el nem távolított közúti jelzések eltávolításáról - a kihelyező szervek értesítése mellett - a közút kezelője gondoskodik.

(3) Ha a közút előre tervezhető lezárása miatt terelőút kijelölése szükséges, a lezárás, illetőleg a kijelölés előtt az érintett közút kezelőjének a hozzájárulását be kell szerezni. A közút lezárásával, a terelőút kijelölésével és az elterelt forgalom elviselésére való alkalmassá tételével, valamint a szükséges jelzések elhelyezésével, eltávolításával kapcsolatban felmerülő költségeket az viseli, aki a közút lezárására okot adott, vagy akinek érdekében azt elrendelték.

Tv. 15. § (1) A miniszter - rendeletben - meghatározott járművek közlekedését a közút kezelőjének hozzájárulásához és díj fizetéséhez kötheti.

(2)

(3) Közút területén vagy a közút területén kívüli közterületen létesített, illetőleg kijelölt várakozóhelyen a közút kezelője díj és pótdíj szedését rendelheti el.

(4) Az (1) bekezdésben, továbbá a 33. § (2) bekezdésében meghatározott díjak és pótdíjak befizetéséről az igénybe vevő köteles gondoskodni.

EBH2004. 1028. A gépjármű üzemben tartója felel a járműve jogszerű használatáért, ennek keretében a személygépkocsit bérlő által ki nem fizetett parkolási díjért (pótdíjért) (Ptk. 99. §, 427. §; 1988. évi I. tv. 15. §; 89/1988. (XII. 20.) MT r. 15. §).

BH2005. 172. A gépjármű üzemben tartója felel a járműve jogszerű használatáért, ennek keretében a személygépkocsit bérlő által ki nem fizetett parkolási díjért (pótdíjért) (1959. évi IV. törvény 98-99. §-ok; 1988. évi I. tv. 15. §).

Vhr. 8. § (1) A közlekedési és vízügyi miniszter által megállapított össztömeg-, tengelyterhelés- vagy mérethatárokat meghaladó és a lánctalpas jármű a közúti forgalomban csak a közút kezelőjének hozzájárulásával vehet részt. A hozzájárulásban a közút kezelője feltételeket írhat elő. Veszélyes árut szállító jármű közúti közlekedéséhez engedély szükséges.

(2) Az össztömeg- vagy tengelyterhelés-határokat meghaladó jármű üzemben tartója a közút használatáért díjat köteles fizetni.

(3) Ha a (2) bekezdésben megjelölt jármű hozzájárulás nélkül vagy a hozzájárulásban foglalt feltételektől eltérő módon vesz részt a forgalomban, a közlekedési hatóság a jármű üzemben tartóját a használati díj tízszereséig terjedő pótdíj megfizetésére kötelezheti.

(4)

Vhr. 9. §

Tv. 16. § (1) Olyan elemi csapás vagy rendkívüli hóakadály elhárítására, amely a közutak forgalmát, a személy- és áruszállítást, emiatt a lakosság ellátását széles körben és jelentősen akadályozza, a védekezés és mentés egységes, központi irányítására, ezen belül a veszélyeztetett terület lakosságának ellátására a miniszter - az érintett tárcák és szervek bevonásával - bizottságot alakít.

(2) Ha az elemi csapás vagy rendkívüli hóakadály elhárítása egységes, központi irányítást nem igényel, a védekezés és mentés irányítása - az érdekeltek bevonásával - a polgármester vagy a főpolgármester, illetőleg a megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője feladata.

A közúti közlekedés résztvevőinek nevelése, oktatása, szakképzése és utánpótlás

Tv. 17. § A közlekedés biztonságának fokozása, a közlekedési kultúra növelése, a közlekedési szabályok és a helyes közlekedési magatartásformák megismertetése érdekében rendszeressé kell tenni az erre irányuló nevelést, oktatást, felvilágosító- és propagandamunkát.

Tv. 18. § (1) A közúti közlekedési szakemberek képzése állami közép- és felsőfokú oktatási intézményekben vagy tanfolyamokon történik.

(2) A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek tanfolyami képzése, továbbképzése és utánpótlás a közlekedési hatóság engedélye alapján végezhető. Az iskolavezetők, a szakoktatói és a vizsgabiztosi tevékenység az erre vonatkozó jogosultság megszerzése alapján végezhető. A tanfolyami képzést, továbbképzést és utánpótlást a közlekedési hatóság ellenőrzi, illetőleg ellátja annak szakfelügyeletét.

(3) A külön jogszabályban meghatározott tevékenységet végző járművezető és közúti közlekedési szakember időszakos szakirányú továbbképzésen köteles részt venni.

(4) Utánpótlásra kell részt vennie annak a járművezetőnek

a) akit a bíróság vagy a szabálysértési hatóság közlekedési szabálysértés miatt legalább 6 hónapra, illetve

b) akit a bíróság közlekedési bűncselekmény elkövetése miatt a járművezetéstől eltiltott, továbbá

c) akinek vezetői engedélyét a közúti közlekedési előéleti pontrendszer alapján az eljáró hatóság visszavonta.

(5) A vezetői engedély csak abban az esetben adható vissza, ha az érintett személy igazolja, hogy az utánpótlásra részt vett.

(6) Az utánpótlás nem kell részt vennie a járművezetőnek, ha az eltiltás csak járműkategóriára vagy járműfajta terjed ki, és az a vezetői engedély visszavonásával nem jár.

(7) A közlekedési hatóság a (2) bekezdésben meghatározott engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül, vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő módon végzőket 30 000 Ft-tól 200 000 Ft-ig terjedő bírság fizetésére kötelezi. A bírság ismételt is kiszabható. A beszedett bírság összege az eljáró hatóságot illeti meg.

A közúti járművezetők alap- és továbbképzésével kapcsolatos közösségi jogszabályok átvételéből következően erősíteni kell a kapcsolódó közlekedési hatósági előzetes képzési engedély alapján végzett, megfelelő tartalmú oktatás megvalósítását, esetenként bírság alkalmazásának lehetővé tételével is. A közlekedési hatóság engedélye nélkül jogosulatlanul vagy nem az engedély tartalmának megfelelően végzett oktatási tevékenység esetére a törvény lehetőséget teremt a közlekedési hatóság részére bírság kivetésére.

(8) A (2) bekezdésben meghatározott tanfolyami képzésben az iskolavezető és a szakoktató, illetőleg a tanfolyami képzést követő vizsgáztatásban a vizsgabiztos abban az esetben vehet részt, ha erre vonatkozó képesítéssel rendelkezik és a közlekedési hatóság erre vonatkozó névjegyzékbe felvette.

(9) A (2) bekezdésben meghatározott névjegyzékek adattartalma:

a) név és születéskori név,

b) születés helye, időpontja (év, hó, nap),

c) anyja neve,

d) lakóhelye,

e) erkölcsi bizonyítvány száma,

f) továbbképzésen történt részvétel időpontja,

g) képesítő okmány száma, a kiadás dátuma,

h) a névjegyzék vezető közlekedési hatóság megnevezése,

i) a névjegyzékbe vétel száma, időpontja,

j) a névjegyzékbe vételt igazoló okmány száma, kiadás dátuma, érvényessége,

k) a névjegyzékbe törlés oka és időpontja.

(10) A (9) bekezdés a), h) és j) pontjában meghatározott adatok nyilvánosak.

(11) Az iskolavezetőt, a szakoktatót és a vizsgabiztost a közlekedési hatóság a névjegyzékbe törli, ha:

a) kötelező továbbképzésen nem vett részt;

b) nem rendelkezik érvényes vezetői engedéllyel;

c) a névjegyzékbe történő felvételre, külön jogszabályban meghatározott feltételeknek már nem felel meg;

d) a névjegyzékbe felvett személy ezt kérelmezi;

e) a névjegyzékbe felvett személy elhalálozott;

Az AETR Megállapodáshoz és a Tanács 3820/85/EGK rendeletéhez kapcsolódó, az Európai Parlament és a Tanács 2002/15/EK irányelve a gépjárművezetők vezetési- és pihenőidejének meghatározására tartalmaz rendelkezéseket, amelyeket hazánknak 2005. március hó 23-áig hazai jogrendbe kell illesztenie, a Munka Törvénykönyvében foglalt rendelkezésekkel történő megfelelő összhang megteremtése mellett.

Az Európai Parlament és a Tanács 2002/15/EK irányelve egyes rendelkezéseinek egységes értelmezése céljából - a tagállamok szakértőinek részvételével - Brüsszelben 2004. november 26-án az irányelv nemzeti jogba történő ültetésével kapcsolatosan egyeztető megbeszélésre került sor. Az Európai Bizottság állást foglalt az irányelv egyes rendelkezéseinek értelmezése tárgyában.

A gépjárművezetők vezetési- és pihenőidejére vonatkozó, a Tanács 3820/85/EGK rendeletével meghatározott szabályok megtartásának ellenőrzésére szolgáló ellenőrző eszköz, a menetíró készülék tekintetében jelentős változást vezetett be a Tanács 3821/85/EGK rendeletét módosító, a Tanács 2135/98/EK rendelete, valamint a Tanács 1360/2002/EK rendelete.

A menetíró készülékek új generációját jelentő ún. digitális tachográfok bevezetéséhez kapcsolódóan tagállami szintű szabályozásban kell meghatározni a vezetők, a beépítő műhelyek, a jármű üzemeltetők és az ellenőrök számára történő digitális tachográf kártya kibocsátásáért és nyilvántartásáért felelős intézményt, valamint a nemzeti végrehajtás feladatai részletes szabályainak jogszabályban történő meghatározására fel kell hatalmazni a közlekedésért felelős minisztert.

Az adatvédelmi biztos hivatalból vizsgálta az Állami Autópálya Kezelő Rt. (a továbbiakban: ÁAK Rt.) matrica ellenőrzéssel kapcsolatos adatkezelési gyakorlatát, és észrevételezte, hogy a hatályos közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény alapján az ÁAK Rt. a koncessziós formában működtetett M5 autópályán a matrica ellenőrzéssel összefüggésben nem végezhetne adatkezelést, ezért ezen ellenőrzési tevékenység további folytatásához szükségessé válik a törvény egyes rendelkezéseinek módosítása.

Az Alkotmánybíróság 52/2004. (XII. 10.) AB határozatával 2005. június 30. napjával megsemmisítette a közúti járművezetők képzéséről, vizsgáztatásáról és szakképesítéséről szóló 20/1992. (VII. 21.) KHVM rendelet 16. § (4) bekezdését, 20. § (5) bekezdését és a 21. § (4) bekezdését.

Ezek a rendelkezések a közúti járművezetők képzésében résztvevő szakoktatók, iskolavezetők és vizsgabiztosok hatósági névjegyzékből való törlésére vonatkoznak. Az AB indokolása szerint a megnevezett tevékenységek gyakorlói a névjegyzékből való törléssel a foglalkozáshoz való jogukat veszítik el. E jognak a korlátozása az AB megállapítása szerint csak törvényi szabályozás keretében valósítható meg. Ennek érdekében új rendelkezéssel kell kiegészíteni a Kkt. 18. §-át és 47. §-át.

A hivatkozott KHVM rendelet helyébe lépő - 2005. június 30-ig hatályba lépő - GKM rendelet előkészítése folyamatban van.

f) az iskolavezetői, a szakoktatói és a vizsgabiztosi tevékenységre külön jogszabályban meghatározott rendelkezéseket ismételtelen megsérti.

(12) A (11) bekezdés f) pontjában meghatározott esetben a névjegyzékből való törlés határozott időre, legfeljebb azonban öt évre történhet.

2005. július 1-jén hatályba lépett a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól szóló 70/2005. (IV. 21.) Korm. rendelet, és a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet. E jogszabályokhoz kapcsolódó, a Kkt. 18. §-ában megfogalmazott rendelkezések pontosítása szükséges, a képzésben közreműködő vállalkozások és személyek által elkövetett a szabálytalanságok hatékony és alkotmányos módon történő szankcionálása érdekében. Pontosítani kell továbbá - a személyes adatok védelme érdekében - a vizsgabiztosok névjegyzékének nyilvános adat tartalmát.

BH1993. 765. A vezetői engedély visszavonása nélkül nem lehet utánpótlási kötelezettséget előírni; meghatározott járműkategória vezetésétől való eltiltás nem minősül a vezetői engedély visszavonásának [1988. évi I. tv. 18. § (4) bek. a) pont; 20/1990. (VIII. 6.) BM r. 5. § (5) bek., (7) bek., (8) bek. a) pont].

Az utazó munkavállalók munkaideje

Tv. 18/A. § (1) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni a közúti szállításban közreműködő azon személyek tekintetében, akik a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 3820/85/EGK rendelet, továbbá a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló, a 2001. évi IX. törvénnyel kihirdetett Európai Megállapodás (AETR) hatálya alá tartozó munkát végeznek.

(2) A 18/C. §-ban foglalt rendelkezéseket abban az esetben is alkalmazni kell, ha a munkavállaló munkavégzése nem esik az (1) bekezdésben meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá, azonban a munkaidőkeret időtartama alatt a munkavállaló az említett jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá tartozó munkát is végez.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott munkavállalónak az (1) bekezdésben meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá tartozó munkavégzése során e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Tv. 18/B. § A 18/B-18/J. §-ok alkalmazásában:

a) munkaidő: az Mt. 117. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjában foglaltakra figyelemmel különösen

aa) a közúti személyszállítási, illetve árufuvarozási tevékenységre fordított teljes idő, amely magában foglalja a vezetési időt, a be- és kirakodásra fordított időt, az utasok be- és kiszállásánál való segédkezéssel töltött időt, a jármű takarításával és karbantartásával töltött időt, valamint a jármű, a rakomány vagy az utasok biztonságával kapcsolatos tevékenység idejét és a vonatkozó előírások teljesítésére fordított időt, ideértve a be- és kirakodás felügyeletét, továbbá a rendőrségi, vám-, határőrizeti és az adott szállítási tevékenységgel összefüggésben felmerülő bármely hatósági eljárás időtartamát,

ab) a be- és kirakodásra történő várakozás ideje, amennyiben ennek időtartama előzetesen nem volt meghatározható. Kollektív szerződés jelen rendelkezéstől eltérhet, és a be- és kirakodásra történő várakozás idejét rendelkezésre állási időnek minősítheti, kivéve, ha a munkavállaló a várakozás ideje alatt munkát végez;

b) rendelkezésre állási idő:

ba) minden olyan idő, amely nem minősül munkaidőnek és pihenőidőnek, és amely során a munkavállalónak nem kell a munkahelyén tartózkodnia, de készen kell állnia a jármű vezetésének megkezdésére, folytatására, illetve egyéb munka elvégzésére. E feltételek együttes érvényesülése esetén rendelkezésre állási időnek minősül különösen: a jármű kompon vagy vasúton történő szállításához kapcsolódó kíséreti idő, a határátlépéssel és időtartamhoz kötött közlekedési korlátozásokkal (hétvégi, ünnepnapra közlekedési korlátozással) összefüggő várakozással töltött idő,

bb) több gépjárművezető járatok esetében a jármű vezetés ideje alatt a járművet vezető személy mellett, vagy a fekvőhelyen eltöltött idő;

c) munkahely: a közúti személyszállítást, illetve árufuvarozást végző vállalkozás valamennyi telephelye és székhelye, az ilyen tevékenység végzéséhez használt jármű, továbbá bármely egyéb hely, ahol a személyszállítási, illetve árufuvarozási tevékenységgel kapcsolatos feladatokat végzik;

d) közúti szállításban közreműködő személy: a munkavállaló és az önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető;

e) önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető:

ea) közúti árufuvarozói vagy autóbuszos személyszállító engedély alapján önálló vállalkozási tevékenység keretében személyek és áruk továbbítására jogosult,

eb) az *ea)* pontban meghatározott tevékenységhez kapcsolódóan, munkaszerződéssel vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonnyal nem rendelkezik,

ec) tevékenységét szabadon szervezheti;

f) a hét: a munkavégzés helye szerinti helyi időszámítás szerint, hétfő 00:00 órától vasárnap 24:00 óráig terjedő időszak.

Tv. 18/C. § (1) A 18/A. §-ban említett munkavállalók esetében a munkáltatónak munkaidőkeretet kell megállapítania.

(2) A 18/A. § (1) bekezdésében említett munkavállalók esetében a munkáltató legfeljebb négy hónapos, kollektív szerződés legfeljebb hat hónapos munkaidőkeretet állapíthat meg.

(3) A 18/A. § (2) bekezdésében említett munkavállalók esetében a munkaidőkeret hosszát az Mt.-ben foglaltak szerint kell megállapítani azzal, hogy hat hónaposnál hosszabb munkaidőkeret nem állapítható meg.

(4) A munkaidőkeret átlagában a heti munkaidő a 48 órát nem haladhatja meg.

(5) A heti munkaidő - kollektív szerződés, illetve a 18/A. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a 60 órát nem haladhatja meg.

(6) Amennyiben a munkavállalónak további munkaviszonya áll fenn, bármely négy - kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb hat - hónapos időszakban az egybeszámított munkaidő heti átlagban a 48 órát nem haladhatja meg, továbbá a munkaidőkeretet úgy kell megállapítani, hogy bármely naptári héten a munkavállaló valamennyi munkaviszonyában egybeszámított munkaideje - kollektív szerződés eltérő rendelkezése hiányában - a 60 órát ne haladja meg.

(7) A (6) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a munkavállaló korábbi munkaviszonya megszűnt vagy megszűnik, de négy hónapnál nem régebben korábbi munkaviszonyában munkát végzett.

(8) A (4)-(7) bekezdések alkalmazása során az Mt. 126. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti rendkívüli munkavégzés időtartamát is figyelembe kell venni.

(9) A (6) és (7) bekezdésben foglalt kötelezettségek munkáltatói teljesítése céljából a munkavállaló köteles havonta, illetve a munkáltató által előírt gyakorisággal írásban elszámolni a más munkáltatónál munkavégzéssel töltött időről.

Tv. 18/D. § (1) A munkáltató a munkavállalót személyszállítási, illetve árufuvarozási tevékenység végzésére az egészséges és biztonságos munkavégzés, továbbá a közlekedésbiztonság követelményére figyelemmel, a munkaviszonyra vonatkozó szabályokkal összhangban osztja be.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt követelményeken túlmenően a munkavégzés szervezése során a munkáltatónak - a rendelkezésre álló lehetőségeken belül - törekednie kell arra, hogy a munkavállaló pihenőidejének minél nagyobb részét az általa megválasztott helyen tudja eltölteni.

(3) A munkavállaló munkaidejét a munkaviszonyra vonatkozó szabályok, a szakmai szabályok, a menetrend, és a munkáltató utasításainak keretei között maga osztja be.

Tv. 18/E. § (1) A munkáltató a munkavállalót a 18/D. § (1) bekezdése szerinti munkavégzésre annak megkezdése előtt legalább 12 órával köteles beosztani, illetve a beosztást a munkavállalóval közölni.

(2) Amennyiben a munkavállaló munkára képes állapotban van, a munkáltató egyoldalú intézkedésével az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéstől eltérhet, ebben az esetben azonban a fuvarfeladat során munkaidőnek minősülő idő első 12 órája rendkívüli munkavégzésnek minősül.

(3) A rendelkezésre állási időnek minősülő időszakot és előrelátható időtartamát - az indulás előtt vagy közvetlenül a rendelkezésre állási idő kezdetét megelőzően - a munkavállalóval ismertetni kell.

Tv. 18/F. § (1) Amennyiben a 18/A. §-ban megjelölt jogszabály és közösségi jogszabály eltérően nem rendelkezik, a munkaközi szünet nélkül folyamatosan végzett munka a hat órát nem haladhatja meg. Amennyiben a teljes napi munkavégzés ideje hat és kilenc óra közötti, azt legalább 30 perces, amennyiben meghaladja a kilenc órát, legalább 45 perces munkaközi szünettel kell megszakítani.

(2) A munkaközi szünetet egyenként legalább 15 perces időszakokra a munkavállaló feloszthatja.

(3) A rendelkezésre állási idő és az ezt közvetlenül követő munkaidő együttes időtartama a 24 órát nem haladhatja meg, kivéve, ha a munkavégzés határátlépéshez vagy egyéb halaszthatatlan tevékenységhez kapcsolódik. Ebben az esetben a (4) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ha a munkavégzési idő és az azt követő rendelkezésre állási idő együttes tartama a 24 órát meghaladja, a rendelkezésre állást követő első lehetséges időpontban a munkavállalónak legalább 11 óra pihenőidőt kell tartani.

Tv. 18/G. § (1) Amennyiben a munkavégzés - a munkavégzés helye szerinti helyi időszámítás szerint - részben a 00.00 és 04.00 óra közötti időszakokra esik (a továbbiakban: éjszakai időszak), a napi munkaidő - ha kollektív szerződés, illetve munkaszerződés eltérően nem rendelkezik - a tíz órát nem haladja meg.

(2) Éjszakai időszak alatti munkavégzés esetén a munkavállalót az Mt. szerinti bérpótlék illeti meg.

Tv. 18/H. § A munkáltató az Mt. 140/A. §-ában foglaltakon túl a munkavállaló rendelkezésre állási idejét köteles nyilvántartani, valamint a nyilvántartást három évig megőrizni. A munkáltató a nyilvántartás egy példányát köteles a munkavállaló részére - kérésre - átadni.

Tv. 18/I. § A munkavállalót a rendelkezésre állási időre az Mt. 148. §-a (1) bekezdésében az ügyelet esetén meghatározott munkabér illeti meg.

Tv. 18/J. § A 18/A. §-ban meghatározott munkavállalókra az Mt. 117/B. §-ának (3) bekezdése, 126. §-a (1) bekezdésének *a)*, *c)* és *d)* pontja, 127. §-a (1) bekezdésének első mondata, továbbá 147. §-ának (6) bekezdése nem alkalmazható, kivéve a 18/A. § (2) bekezdésében meghatározott munkavállalók olyan munkavégzését, amelyre a jelen törvény szerinti eltérő rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

Az AETR Megállapodás és a Tanács 3820/85/EGK rendelete, valamint a hozzájuk kapcsolódó, az Európai Parlament és a Tanács 2002/15/EK irányelve a gépjárművezetők, utazó munkavállalók vezetési- és pihenőidejéről rendelkezik. A 2002/15/EK irányelv rendelkezéseit 2005. március 23. napjától hazánknak is alkalmazni kell. E közösségi rendelkezéseken alapuló ágazati szabályozás érinti a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény rendelkezéseit is. E törvény 117/A. §-ának (3) bekezdése a munka- és pihenőidő tekintetében ágazati szabályozás megalkotását teszi lehetővé. Erre alapozottan - a hivatkozott közösségi rendelkezések hazai alkalmazhatósága érdekében - a gépjárművezetők munka- és pihenő idejének meghatározására a Kkt.-t új 18/A.-18/J. §-okkal kell kiegészíteni.

Az EU állásfoglalás összefoglalása:

I.

Az irányelv hatálya a 3820/85/EGK rendelet, illetve az AETR Megállapodás hatálya alá tartozó közúti fuvarozásban résztvevő vállalkozások által foglalkoztatott utazó munkavállalókra terjed ki, ezzel szemben az irányelvet harmonizáló hazai jogszabály rendelkezéseit a 3820/85/EGK rendelet, illetve az AETR Megállapodás hatálya alá tartozó munkát végző munkavállalókra kívánjuk kiterjeszteni. A Bizottság tájékoztatása szerint ez a jogi megoldás elfogadható, az irányelv rendelkezésével összeegyeztethető.

II.

A Bizottság jogi álláspontja szerint - a korábbi általánosan elterjedt nézettel szemben - a hazai fogalmak szerinti „határvárakozás” munkaidőnek minősül. A Bizottság az irányelvek azon rendelkezését, hogy a határvárakozás nem munkaidőnek, hanem rendelkezésre állási időnek minősül, úgy értelmezi, hogy az irányelv értelmezésekor „határvárakozáson” csak a határon rendelkezésre állással eltöltött időt kell tekinteni, tehát a határon vagy annak közelében munkával töltött időt nem.

A Bizottság előadta továbbá, hogy álláspontja szerint az irányelv értelmezésekor a közlekedési korlátozásokon a „kamionstop” intézményét kell érteni.

Szintén elhangzott, hogy a Bizottság álláspontja szerint minden olyan idő, amelyet a gépkocsivezető a gépkocsiban köteles tölteni, még ha munkavégzési kötelezettség nem is terheli, munkaidőnek minősül.

III.

A Bizottság megerősítette, hogy éjszakai időszaknak a 00.00 és 07.00 óra közötti legalább négy órás időszak minősül, amelynek pontos időtartamát a tagállamok nemzeti jogszabályaikban határozzák meg. Tisztázásra került továbbá, hogy az éjszakai munkavégzésre vonatkozó szabályok abban az esetben is alkalmazandóak, ha a munkavégzésnek csak egy töredéke esik az éjszakai időszakra.

IV.

A Bizottság tájékoztatása szerint a munkaidőnek minősülő tevékenységek felsorolását nem tervezik további elemekkel bővíteni.

A jövőre nézve lényeges, hogy a Bizottság álláspontja szerint a gépkocsivezető „önfoglalkoztatóvá” minősítésének minimális feltétele, hogy az általa vezetett gépkocsi a tulajdonában álljon. Ezt kiegészítendő egyes tagállamok részéről elhangzott, hogy a lízing is elfogadható. (A magyar jog ismeri a „gépkocsi üzemben tartója” kategóriát, amely ebben az esetben alkalmazható.)

Vhr. 10. § (1) A biztonságos közúti közlekedésre nevelés, a balesetmegelőző, felvilágosító és propagandamunka programját a belügyminiszter a közlekedési és vízügyi miniszterrel egyetértésben, az állami oktatási intézményekben a közúti közlekedési ismeretek oktatásának programját az oktatási miniszter a belügyminiszterrel és a közlekedési és vízügyi miniszterrel egyetértésben állapítja meg.

(2) Gépjárművezetői munkakörben foglalkoztatottnak kell tekinteni a közúti közlekedési szolgáltatást végző jármű vezetőjét.

Vhr. 11. § (1) Az állami oktatásban - tantervi órakereten belül - a közúti közlekedési ismereteket oktatni kell.

(2) Az állami oktatásban - tantervi órakereten kívül - lehetővé kell tenni, hogy az általános iskolai tanulók a nyolcadik osztály befejezésével segédmotoros kerékpárvezetői igazolványt, a középfokú iskolai tanulók az iskola befejezésekor személygépkocsiveetői engedélyt szerezhessenek.

Vhr. 12. § (1) Az állami közép- és felsőfokú oktatási intézményekben folytatott gépjármű és útügyi szakirányú képzés programját az oktatási miniszter a közlekedési és vízügyi miniszterrel egyetértésben állapítja meg.

(2)

Vhr. 13. §

Vhr. 14. §

A járművek használata

Tv. 19. § (1) A közúti közlekedési szolgáltatások körét, azok végzésének és az azokhoz használt járművek üzemeltetésének feltételeit a Kormány rendeletben állapítja meg.

(2) A település területén levő taxiállomások igénybevételének rendjét az önkormányzat rendeletben állapíthatja meg.

(3) A közforgalmú személyszállításra az üzemben tartót szerződéskötési kötelezettség terheli.

(4) A közlekedési hatóságnál a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló külön jogszabályban meghatározott engedélyek kiadásával, módosításával és visszavonásával kapcsolatos ügyekben a kérelem elektronikus úton is előterjeszhető.

Tv. 20. § (1) Az e törvényben, valamint külön jogszabályban

a) meghatározott engedélyhez, bejelentési kötelezettséghez és meghatározott okmány meglétéhez kötött belföldi vagy nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatásra (árufuvarozásra és személyszállításra),

b) meghatározott okmány meglétéhez kötött sajtószámlás áru- és személyszállításra,

c) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális szabályok összehangolásáról szóló, 1985. december 20-i 3820/85/EGK tanácsi rendeletben és e törvényben a vezetési időre, a megszakításra és pihenőidőre, továbbá nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló 2001. évi IX. törvénnyel kihirdetett Európai Megállapodásban (AETR) a vezetési időre, a megszakításra és pihenőidőre,

d) a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendeletben és az e törvényben a menetíró készülék és tachográf korong használatára,

e) a veszélyes árut szállító közúti járműre és annak személyzetére, az áru feladójára, átmeneti tárolójára és fogadójára, illetőleg továbbítására,

f) a gyorsan romló élelmiszerek és élő állatok közúti szállítására,

g) a bérelt járművekkel végzett közúti áruszállításra,

h) a közúti közlekedési szolgáltatási és bejelentési kötelezettséghez kötött áru- és személyszállítási, továbbá a sajtószámlás szállítási tevékenységet végző járművek műszaki és környezetvédelmi tulajdonságaira,

i) a nemzetközi kombinált árufuvarozásra,

vonatkozó rendelkezések megsértői bírságot kötelesek fizetni.

(2) A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására - a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan - a közlekedési hatóság, a vámhatóság, a rendőrség és a Határőrség, a *c)* pontban foglaltak tekintetében a munkaügyi hatóság is (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult.

(3) Az eljáró hatóság - a (7) bekezdésben meghatározott esetben - a bírság kivetéséről szóló első fokú határozat azonnali végrehajtását rendelheti el. A bírsággal kapcsolatos eljárásban a külön jogszabályban meghatározott rendelkezéseket az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések megsértőjével szemben 50 000 forinttól 800 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét külön jogszabály határozza meg.

(5) A beszedett bírság összege az eljáró hatóságot illeti meg.

(6) A kivetett bírság összegének megfizetése meghatározott számlaszámra történő befizetéssel történhet. A megfizetett bírság, illetőleg a pénzkövetelés biztosítás összegét külön jogszabályban foglaltak szerint, az azt megállapító határozat jogerőre emelkedéséig letétként kell kezelni.

(7) A járművet a bírság, illetőleg a pénzkövetelés biztosítás megfizetéséig - az erre vonatkozó külön határozat kiadása nélkül - vissza lehet tartani.

(8) A jármű részére, a visszatartás idejére várakozó helyet kell kijelölni és a jármű forgalmi engedélyét - az elismervény egyidejű kiállítására és járművezető részére történő átadása mellett - a visszatartás időtartamára el kell venni.

(9) A jármű vezetőjét az átvétel elismerése mellett angol, német vagy orosz nyelven a külön jogszabályban foglaltak szerint írásban tájékoztatni kell a (8) bekezdés szerint kijelölt várakozási helyről és annak megközelítési útvonaláról, továbbá a bírságolási eljárás lefolytatásával kapcsolatos külön jogszabályban meghatározott rendelkezésekről.

(10) A jármű visszatartásából eredő, az üzembentartót ért kárért az eljáró hatóság felelősséggel nem tartozik.

(11) A Magyar Köztársaság területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti járművel végzett tevékenységre az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezések megtartását

a) nemzetközi forgalomban a határőrség, a vámhatóság és a közlekedési hatóság,

b) belföldi forgalomban a közlekedési hatóság,

c) az (1) bekezdés *c)* pontja tekintetében a munkaügyi hatóság is,

d) az (1) bekezdés *c)-e)* pontjai tekintetében külön jogszabály alapján a rendőrség

jogosult ellenőrizni. A belföldi forgalom ellenőrzésébe a vámhatóság is bevonható.

(12) Amennyiben a közúti járművel végzett tevékenység az (1) bekezdés a)-i) pontjaiban megjelölt rendelkezéseknek a külön jogszabályban meghatározott határon történő belépés alkalmával nem felel meg, a vámhatóság és a Határőrség az (1) bekezdésben megjelölt bírságolási eljárás megindítása nélkül a közúti jármű belépését megtagadhatja, és erről a Közlekedési Főfelügyeletet haladéktalanul értesíti.

A fuvarozók szakmai érdekképviseleti szervezetei és a Kormány képviselője között folytatott tárgyalások alapján létrejött Megállapodásban foglaltak szerint felül kell vizsgálni a Kkt. 20. §-a rendelkezéseit, a közúti szállításokkal kapcsolatos bírságolási feltételekről.

A bírság jelenlegi alkalmazási körét indokolt kiterjeszteni:

- a menetíró készülékekre és ezek használatára,
- a járművezetők vezetési és pihenő idejére,
- a közúton végzett veszélyes áruszállítás végzésére,
- a szállítási tevékenységhez kötelezően előírt okmányok használatára

vonatkozó rendelkezések megszegésének eseteire. Az ezzel párhuzamos rendelkezések megszegése esetében a jelenleg alkalmazott szabálysértési tényállásokat - e törvény elfogadásával együtt - meg kell szüntetni.

Ez az intézkedés teszi lehetővé, hogy a közúti szállításhoz kapcsolódó fontosabb rendelkezések megszegése esetén alkalmazható - az EU tagországok gyakorlatához közelebb álló - bírság összegek legyenek alkalmazhatók. A törvény csak az alkalmazható bírság összegét határozza meg. Ezzel lehetővé válik, hogy a részletesebb - az egyes rendelkezések megszegése esetén alkalmazandó - bírságösszegek meghatározása az EU tagállamok gyakorlatát is figyelembe véve külön kapcsolódó jogszabályban, GKM rendeletben történjen.

A bírság, illetékbélyegben történő megfizetésének lehetőségét a továbbiakban már nem tartjuk indokoltnak fenntartani. Ugyanakkor - közúti ellenőrzéshez kapcsolódóan - a helyszínen történő bírságfizetés szabályait a 45/2005. (VI. 23.) GKM rendeletben lehet meghatározni.

A közúti szállításokkal kapcsolatos bírságolási eljárásokba szükségesnek tartjuk a rendőrhatalóság bevonását is.

A járművek által elkövetett szabálytalanságok esetén, a bírságösszeg megfizetésének kikényszerítésére jelenleg is alkalmazható visszatartási lehetőség további fenntartását indokoltnak tartjuk, azonban ennek alkalmazására vonatkozó alapvető feltételekkel a szabályzást ki kell egészíteni. Ehhez kapcsolódóan a 20. § (3) bekezdésében említett külön jogszabályi hivatkozás a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseitől történő eltérés lehetőségére utal az azonnali végrehajtás elrendelése lehetőségének biztosításával.

Tv. 21. §

A közúti járművek üzemeltetésének műszaki feltételei

Tv. 22. § (1) Belföldi üzemben tartás céljából csak olyan típusú jármű gyártható vagy hozható be külföldről, amelyre a közlekedési hatóság - típusjóváhagyás keretében típusvizsgálat alapján, illetőleg a külföldön kiadott típusjóváhagyó okmány honosításával - típusbizonyítványt adott ki. Egyedi jármű vagy járműsorozat behozatala esetén a közlekedési hatóság a típusvizsgálattól és a típusbizonyítvány kiadásától eltekinthet.

(2) A típusvizsgálat során azt kell ellenőrizni, hogy a járműtípus megfelel-e a jogszabályban meghatározott műszaki, közlekedésbiztonsági, környezetvédelmi és munkavédelmi követelményeknek.

(3) Jármű egyedi előállításához (összeépítéséhez), átalakításához, forgalomba helyezéséhez a közlekedési hatóság előzetes engedélyre szükséges.

(4) A közlekedési hatóság az engedélyezett járműtípusok, valamint a jóváhagyott alkatrészek, tartozékok és önálló műszaki egységek típus-meghatározó műszaki adatairól nyilvántartást vezet.

Vhr. 15. § (1) A típusbizonyítvány kiadását belföldi gyártás esetén - a sorozatgyártás megkezdése előtt - a gyártónak, külföldről történő behozatal esetén - a szerződés megkötése előtt - annak kell kérnie, aki a járművet belföldön kereskedelmi forgalomba hozza. Ha a jármű belföldön kereskedelmi forgalomba nem kerül, a típusbizonyítványt a megrendelőnek kell kérnie.

(2) Külföldről behozott jármű típusvizsgálata során a közlekedési hatóság - a jogszabályban meghatározott műszaki, közlekedésbiztonsági, környezetvédelmi és munkavédelmi követelmények megtartásával - a külföldi típusvizsgálati eredményeket felhasználhatja vagy külön vizsgálat nélkül elfogadhatja.

Vhr. 16. § Jármű egyedi előállítása (összeépítése) vagy átalakítása abban az esetben engedélyezhető, ha a műszaki, közlekedésbiztonsági, környezetvédelmi és munkavédelmi követelmények mellett kielégíti az esztétikai igényeket is és a jármű létrehozása gazdasági vagy egyéb szempontból indokolt.

Tv. 23. § (1) Jármű - a (3) bekezdésben meghatározott vizsgálatot követően - abban az esetben helyezhető forgalomba, ha a tulajdonos a tulajdonjog megszerzésének jogszerűségét, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fedezetének meglétét és a külön jogszabályban meghatározott regisztrációs adó megfizetését a közlekedési igazgatási hatósági eljárásban igazolta.

(2) A jármű forgalomba helyezése a hatósági jelzés és engedély kiadásával és az országos járműnyilvántartásba bejegyzésével valósul meg.

(3) A hatósági engedély és jelzés kiadása előtt a közlekedési hatóság vizsgálaton (a továbbiakban: forgalomba helyezés előtti vizsgálat) ellenőrzi, hogy a jármű megfelel-e a típusbizonyítványban foglaltaknak vagy - ha a hatóság típusbizonyítvány kiadásától eltekintett - a 22. § (2) bekezdésében említett követelményeknek.

(4) A közlekedési hatóság típusbizonyítvány alapján forgalmazott új jármű forgalomba helyezés előtti vizsgálatától eltekinthet. A forgalmazónak a forgalomba helyezéshez kapcsolódó tevékenységét a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(5) Egyedileg előállított (összeépített) vagy átalakított jármű esetén a közlekedési hatóság azt vizsgálja, hogy a jármű megfelel-e az előzetes engedélyben foglaltaknak. Előzetes engedély nélkül előállított vagy átalakított járműre hatósági engedély és jelzés nem adható.

(6) A belföldön üzemeltetni kívánt, külföldi rendszámmal ellátott jármű forgalomba helyezését a jármű belföldi üzemben tartója a tulajdonszerzést, illetőleg a jármű behozatalát követő legfeljebb 30 napon belül köteles kezdeményezni.

Vhr. 17. § (1) A járművek hatósági engedéllyel és jelzéssel való ellátásáról, valamint nyilvántartásáról - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a rendőrhatalóság gondoskodik.

(2) A jármű nyilvántartásba vett adataiban bekövetkezett változást az üzemben tartó köteles a hatóságnak bejelenteni.

Tv. 24. § (1) Az üzemeltető felelős azért, hogy a forgalomban tartott járműve a műszaki, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfeleljen. A járművek megfelelőségét a közlekedési hatóság időszakos vizsgálaton ellenőrzi. Az időszakos vizsgálatok végzése a járműállomány területi megoszlásához igazodó vizsgálóhálózat állomásain történik.

(2) Az időszakos vizsgálatot a közlekedési hatóság által névjegyzékbe vett vizsgabiztos a közlekedési hatóság megbízása alapján annak vizsgálóállomásán, illetőleg a közlekedési hatóság által kijelölt vizsgálóállomáson végzi. Az időszakos vizsgálati tevékenységet, valamint a vizsgálóállomáson biztosított személyi és tárgyi feltételeket a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(3) Ha a jármű az (1) bekezdésben említett követelményeknek nem felel meg, a közlekedési hatóság a forgalomban tartását megtiltja, vagy feltételekhez köti, és erről - gépjármű, mezőgazdasági vontató, lassú jármű és ezek pótkocsija esetén - a közlekedési igazgatási hatóságot értesíti.

BH2005. 164. A Magyar Honvédségnél szolgálatot teljesítő, a közlekedési hatóság által névjegyzékbe vett, - gépjárművek műszaki vizsgáztatását és járművizsgálatot végző - vizsgabiztos tevékenységének végzése során hatósági feladatot lát el, ezért hivatalos személynek minősül [1978. évi IV. törvény 137. § (1) k) pont; 1988. évi I. tv. 8. § (1), 8. § (1) g) pont, 24. § (1), 46. § (1); 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet].

Tv. 24/A. § A Kkt. 23. §-ának (3) bekezdésében említett és a közlekedési hatóság által feljogosított belföldi gyártót, kereskedelmi forgalmazót, illetőleg a Kkt. 24. §-ának (2) bekezdésében szereplő, a járművek időszakos vizsgálatára feljogosított más szervet a miniszter által rendeletben meghatározott hatósági eljárások díjának a jogszabályban foglalt hányada illeti meg.

Tv. 25. § E törvénynek

a) a hatósági engedélyre, jelzésre, nyilvántartásba vételre és a hatósági vizsgálatokra vonatkozó rendelkezései a kerékpárokra, az állati erővel vont járművekre, a kézikocsikra és a lassú járművek külön jogszabályban meghatározott egyes fajtáira,

b) a hatósági engedélyre, nyilvántartásba vételre és az időszakos vizsgálatra vonatkozó rendelkezései a segédmotoros kerékpárokra,

c) a hatósági jelzésre, a típusvizsgálatra és típusbizonyítványra vonatkozó rendelkezései az egyedileg behozott, előállított (összeépített) vagy átalakított segédmotoros kerékpárokra, illetőleg a forgalomba helyezés előtti vizsgálatra vonatkozó rendelkezései az egyéb segédmotoros kerékpárokra nem terjednek ki.

Vhr. 18. § A segédmotoros kerékpár, a kerékpár, az állati erővel vont jármű, a kézikocsi, továbbá a forgalomba helyezés előtti vizsgálatra nem kötelezett lassú jármű rendeltetésszerű használatra való alkalmasságát a gyártó, illetőleg a kereskedelmi forgalmazó tanúsítja.

Tv. 26. § A járműállomány zavartalan üzemeltetése érdekében hazai gyártású járműveknél a gyártó, importból származó járműveknél az importáló feladata

- a) a járművek alkatrészekkel, felszerelésekkel és tartozékokkal való ellátása,
- b) a vevőszolgálati javítóhálózat megszervezése,
- c) a műszaki dokumentáció rendelkezésre bocsátása,
- d) a szakemberek részére típusismereti képzés és továbbképzés.

Tv. 27. § A járműjavítási és karbantartási tevékenység végzésének feltételeit, a javításhoz és karbantartáshoz szükséges eszközöket, berendezéseket és alkalmazott technológiákat, illetőleg a járműjavításhoz felhasznált alkatrészekre, felszerelésekre, tartozékokra, valamint a tüzelő- és kenőanyagokra vonatkozó minőségi követelményeket jogszabály vagy szabvány határozza meg.

Tv. 28. § (1) A járművek környezetszennyezését a közlekedési hatóság az időszakos vizsgálaton (24. §) túl, rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat keretében, valamint közúton és a jármű telephelyén végzett mérésekkel ellenőrzi.

(2) Rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatot a miniszter, a belügyminiszter és a környezetvédelmi miniszter együttes rendeletében meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel rendelkező, a közlekedési hatóság által kijelölt költségvetési szerv, társadalmi szervezet, gazdálkodó szervezet (a továbbiakban együtt: kijelölt szervezet) végezhet. A kijelölt szervezet jogosult az általa végzett felülvizsgálatot bizonyító, hatósági engedélynek minősülő igazolólap kiállítására is.

(3) A gépjárművek tüzelőanyag-fogyasztásának és üvegházhatást okozó gázkibocsátásának széles körű ismertetése, az új személygépkocsik vásárlóinak környezetvédelmi szempontból kedvező irányú befolyásolása érdekében a közlekedési hatóságnak a típusbizonyítvány (22. §) alapján, vagy járműsorozatban történő behozatal keretében megvalósuló forgalomba helyezés előtt meg kell állapítania a személygépkocsik külön jogszabályok szerint mért tüzelőanyag fogyasztását és szén-dioxid kibocsátását.

(4) A közlekedési hatóság évente legalább egyszer kiadvány formájában közzéteszi a forgalmazott új személygépkocsik hivatalos tüzelőanyag fogyasztási és szén-dioxid kibocsátási adatait, illetve ezeket - az időközben megjelenő gépjárműtípusok esetében - térítés ellenében rendelkezésre bocsátja.

Vhr. 19. § (1) A járművek által keltett zajhatást, légszennyezést a rendőrhatalóság és a közlekedési hatóság műszeres vizsgálattal a közúti forgalomban és az üzemben tartó telephelyén ellenőrizheti.

(2) A megengedett zajszintet és légszennyezési határértéket túllépő járművek ellenőrző mérés céljából a mérőállomásra rendelhetők be.

Út építése, kezelése, fenntartása, megszüntetése és elbontása

Tv. 29. § (1) Utat létesíteni, korszerűsíteni (a továbbiakban együtt: építeni), a forgalom részére átadni, megszüntetni, elbontani a közlekedési hatóság engedélye alapján szabad.

(2) Azt, aki az (1) bekezdésben foglaltakat megszegi, vagy az engedélyben foglaltaktól eltér, a közlekedési hatóság megbírságolja és az eredeti állapot helyreállítására, vagy - amennyiben az út a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelel, vagy megfelelővé alakítható át - a fennmaradáshoz szükséges intézkedések megtételére kötelezi.

(3) A közforgalom elől elzárt magánutat a közforgalom számára megnyitni, vagy a közforgalom elől el nem zárt magánutat a közforgalom elől elzárni a külön jogszabályban meghatározott módon, a magánút tulajdonosának (kezelőjének) a kérelmére, a közlekedési hatóság engedélyével szabad. A magánút közforgalom számára való megnyitásának, illetve elzárásának tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni. A bejegyzést a tulajdonosnak (kezelőnek) kell kezdeményeznie. A külön jogszabályokban meghatározott létesítmények esetében, ahol a jogszabály a létesítmény építéséhez és működéséhez a közúti megközelítés biztosítását írja elő, a létesítmények építési, illetve működési engedélyének kiadásához a megközelítő út közlekedési hatóság engedélyével történő kialakítása és közötti történő átminősítése szükséges.

(4) Ha az út megszüntetését engedélyezték és más célra nem hasznosítható, az út kezelőjének azt el kell bontania.

(5) A járdák és a gyalogutak építésének, korszerűsítésének és megszüntetésének (elbontásának) engedélyezése, valamint ezek nem közlekedési célú igénybevitelével kapcsolatos közlekedési hatósági eljárás lefolytatása a települési önkormányzat - a fővárosban a kerületi önkormányzat - jegyzőjének hatáskörébe tartozik.

(6) A fővárosi kerületi önkormányzatok tulajdonában levő közutak építésének, korszerűsítésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének (elbontásának) engedélyezése a fővárosi önkormányzat főjegyzőjének hatáskörébe tartozik.

(7) A fővárosi önkormányzat tulajdonában levő közutak építésének, korszerűsítésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének (elbontásának) engedélyezése a Fővárosi Közlekedési Felügyelet hatáskörébe tartozik.

(8) Ha a közút építésével a járda építése összefügg, ezek engedélyezése a helyi közút építésére hatáskörrel rendelkező közlekedési hatóság feladata.

(9) Az (1) bekezdésben meghatározott engedélyezési eljárások ügyintézési határideje 60 nap.

(10) Törvény a gyorsforgalmi utak tervezésére, építésére és kivitelezésére az e törvényben foglaltaktól eltérő szabályokat állapíthat meg.

Tv. 29/A. § (1) A közlekedési hatóság az engedély nélküli vagy az engedélytől eltérő útépités, útmegszüntetés, elbontás esetén, illetve az engedély nélküli forgalomba helyezés esetén az építetett határozattal bírság megfizetésére kötelezi.

(2) A bírság

a) az engedély nélküli útépités, útmegszüntetés, elbontás esetén az ügyi hatósági eljárásért fizetendő díj tízszereséig, engedélytől eltérő útépités, útmegszüntetés, elbontás esetén ötszöröséig,

b) az engedély nélküli forgalomba helyezés esetén a forgalomba helyezési eljárási díj ötszöröséig terjedhet.

(3) A bírság ismételtén kiszabható. A beszedett bírság összege a közlekedési hatóságot illeti meg.

A Kkt. 29/A. § módosításával lehetővé kell tenni a bírság alkalmazását az engedély nélküli, valamint az engedélyben foglaltaktól eltérő útmegszüntetés és elbontás esetére is. A bírság felhasználásával kapcsolatos rendelkezést meg kell szüntetni, mivel a tárgyban a Kkt. 48. § (3) bekezdés f) pontja már tartalmaz rendelkezést.

Tv. 29/B. § (1) Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló, valamint a közutak igazgatásáról szóló külön jogszabályokban meghatározott közlekedési hatósági eljárások kérelmét és annak mellékleteit papír alapon kell benyújtani, a hatósági eljárások elektronikus úton nem intézhetők. Az említett hatósági eljárásokban a közlekedési hatóság hatósági közvetítőt vehet igénybe.

(2) Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló külön jogszabályban meghatározott

a) engedélyezési eljárásokban ügyfél az az ingatlantulajdonos, az az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használó, akinek ingatlanát a közlekedési létesítmény terület-igénybevételével érinti, ingatlana a közlekedési létesítmény területével közvetlenül határos, vagy akinek kapubejárója az útépitéssel közvetlenül érintett szakaszához csatlakozik,

b) engedélyezési eljárásokban az eljárás megindításáról a közlekedési hatóság nyolc napon belül, illetőleg amennyiben közmeghallgatás, helyszíni szemle megtartása szükséges, az arról szóló értesítéssel egyidejűleg értesíti az ügyfeleket - ideértve a külföldi ügyfeleket is - hirdetményi úton, továbbá közhírré tétel útján,

c) engedélyezési eljárások során hozott döntésekkel szembeni fellebbezések esetén a fellebbezéssel nem érintett rendelkezés jogerős,

d) engedélyezési eljárásokban újrafelvételi eljárásnak nincs helye.

(3) A gyorsforgalmi közúthálózat közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló külön törvényben megjelölt utakkal és az ezekkel az utakkal egy beruházásban megvalósuló egyéb utakkal kapcsolatos közlekedési hatósági eljárásokban az első fokú határozat - a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítására tekintettel - a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott utak forgalomba helyezési első fokú határozata - a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítására tekintettel - a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

Az ügyi hatósági eljárásokhoz kapcsolódóan néhány esetben speciális eljárási szabály bevezetése szükséges.

Az építési engedély kérelem mellékleteinek eredetiségét, hitelességét az engedélyezési eljárás során vizsgálni kell, az okiratok eredetiségéről meg kell győződni. Engedélyezésre nagy terjedelmű tervdokumentációt kell benyújtani, melyek készítése különböző programokkal történhet. Az engedélyezett tervet a hatóságnak engedélyezési záradékkal, általában bélyegzővel kell tervlaaponként ellátni. A helyszíni szemle, az egyeztető tárgyalás, továbbá különösen a forgalomba helyezési engedélyezési eljárás elektronikus úton nem intézhető, különös figyelemmel arra, hogy helyszíni döntés is születhet. Az elkészült út, híd tényleges állapotát feltüntető megvalósulási tervet az építetőnek át kell adnia a hatóság részére. Mindezeket kizárólag elektronikus úton nem lehet kezelni, a kérelem és tervek papír alapon történő bekérése nem nélkülözhető (a Ket. 8. §-ának (1) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés).

A Ket. rendkívül széles körűen határozza meg a létesítményekkel kapcsolatban az ügyfélkört, amikor a hatásterületen levő valamennyi ingatlantulajdonost és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használatot felruhazza e jogállással. Az autópályák, autótutak esetében e kiterjesztett szabályozást korlátozni indokolt, még így is ezren felüli eljárásonként az ügyfélszám (a Ket. 15. §-ának (2) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés).

A Ket. jelentős számú ügyfél esetén kötelezővé teszi, hogy az eljárás megindításáról hirdetményi úton továbbá közhírré tétel útján adjon értesítést az eljáró hatóság. A közlekedési hatóságnál a postázási költség rendkívül jelentős, gyorsforgalmi utak engedélyezési eljárásában ezer feletti az ügyfelek száma. A törvény jelentős költségektől mentesíti a közlekedési hatóságot. Ezért ki kellene zárni, hogy a hirdetményi értesítés mellett a hatóság még közhírré is tegye az eljárást (a Ket. 29. §-ának (6) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés).

A Ket. lehetőséget ad arra, hogy nagyszámú ügyfelet érintő eljárásokban a hatóság hatósági közvetítőt vegyen igénybe. Az útépitési engedélyezési eljárásokban a gyorsforgalmi, illetve egyéb országos utakat érintően az ügyfelek száma jelentős, ezért indokolt ezt a lehetőséget a jogszabályban biztosítani (a Ket. 41. §-ának (1) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés).

Nyomvonalas létesítményeknél a megvalósítás gyorsítása, illetőleg a használatba vehető útszakaszok forgalomba helyezhetősége érdekében szükséges, hogy a határozat fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében beálljon a jogerő [a Ket. 104. §-ának (4) bekezdéséhezKet. 104. §-ának (4) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés].

Az útépitési engedélyezési eljárásokban szükséges az újrafelvételi eljárás kizárása, figyelemmel arra a körülményre, hogy az útépitési engedélyezési eljárások igen széles körű konszenzuson alapulnak, számos társhatóságot, közreműködőt, ügyfelet érintenek, ezért a már jogerős és végrehajtható döntések újrafelvétele komoly érdeksérelmet és igen jelentős idővesztést okozhatna [a Ket. 112. § (2) bekezdésének d) pontjáhozKet. 112. § (2) bekezdésének d) pontjához kapcsolódó rendelkezés].

A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény 12. §-a (3) bekezdésének rendelkezése nem tartalmaz szabályozást a törvényben megjelölt utakkal és az ezekkel az utakkal egy beruházásban megvalósuló egyéb utak tekintetében hozott határozatok azonnali végrehajtásának lehetőségéről. Rendezni szükséges továbbá a forgalomba helyezési eljárásra vonatkozó határozat azonnali végrehajtásának lehetőségét is. E módosítások az említett infrastrukturális beruházások közérdekű jellegére alapozódnak [a Ket. 101. § (3) bekezdésének e) pontjáhozKet. 101. § (3) bekezdésének e) pontjához és a 110. §-ának (1) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés].

Vhr. 20. § (1) A közlekedési hatóság a közút ideiglenes forgalomba helyezését engedélyező határozatot - amennyiben azt a közlekedésbiztonsági követelmények indokolják - azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja.

(2) Magánutat a közforgalom számára megnyitni csak abban az esetben szabad, ha az út a jogszabályi előírásoknak és a biztonságos közúti közlekedés követelményeinek megfelel. Magánút közforgalom számára történő megnyitását, illetőleg a közforgalom elől történő elzárását engedélyező határozatban a közlekedési hatóság feltételeket állapíthat meg.

(3) Az út elbontására vonatkozó kötelezettségről és az elbontás módjáról a megszüntetési engedélyben kell rendelkezni. A kötelezettség az út pályaszerkezetének elbontására, a bontási anyag elszállítására, az út tartozékainak eltávolítására és a földrésztlet művelésre való alkalmassá tételére terjedhet ki.

Vhr. 20/A. § Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló külön jogszabályban meghatározott engedélyezési eljárásokban az ügyfél részére tizenöt napon belül kell hiánypótlási felhívást kibocsátani.

Vhr. 21. § Az út elbontására vonatkozó kötelezettségről és az elbontás módjáról a megszüntetési engedélyben kell rendelkezni. A kötelezettség az út pályaszerkezetének elbontására, a bontási anyag elszállítására és az út tartozékainak az eltávolítására terjedhet ki.

Tv. 30. § Közút építése érdekében - az építendő kérelmére - az érintett ingatlanra belterületen legfeljebb öt évre, külterületen legfeljebb tíz évre építési tilalmat kell elrendelni. Az országos közúthálózat fejlesztési tervébe és a területrendezési terv közlekedésfejlesztési fejezetébe felvett közút esetén az építési tilalom - ha jogszabály másként nem rendelkezik - kivételesen, legfeljebb egy ízben öt, illetőleg tíz évvel meghosszabbítható. Az építési tilalom az ingatlan ideiglenes célú használatát nem akadályozhatja.

Tv. 31. § (1) A közút használatában érdekelt természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok, valamint a helyi önkormányzat az alapvetően helyi lakossági érdeket szolgáló közút építésére (földút szilárd burkolattal való ellátására) együttműködhetnek. Az együttműködés (a továbbiakban: útépitési együttműködés) formáját a résztvevők maguk határozzák meg.

(2) A helyi önkormányzat - ha az útépitési együttműködésben az érdekeltek több mint kétharmada részt vesz - az abban részt nem vevő, de a közút használatában érdekelt természetes és jogi személyt, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot a résztvevők által vállalt anyagi hozzájárulás mértékéig - a rendeletében meghatározott módon - útépitési érdekeltségi hozzájárulás fizetésére kötelezheti.

Vhr. 22. §

Vhr. 23. § Nem kell a külön jogszabályban előírt útfejlesztési hozzájárulást fizetni annak, aki útépitési együttműködésben részt vesz, vagy akit útépitési érdekeltségi hozzájárulás fizetésére köteleztek.

Tv. 32. § (1) Az úthálózat közutakból és a közforgalom elől el nem zárt magánutakból áll. A közutak országos közutak és helyi közutak. Az országos közutak az állam tulajdonában, a helyi közutak - beleértve a kerékpárutakat is - a települési önkormányzatok tulajdonában vannak. Az egyéb jogi személyek, a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, valamint a magánszemélyek tulajdonában álló területen lévő utak magánutak. Magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat, továbbá az állam tulajdonában, valamint a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok kezelésében lévő elsőrendű árvízvédelmi fővonalakon a kerékpáros forgalom számára megnyitott utat is.

(2) A közutakat az ingatlan-nyilvántartásban közútként kell feltüntetni. Nem kell az ingatlan-nyilvántartásban közútként feltüntetni a közparkokban elhelyezhető épületek megközelítéséhez és a közparkok, valamint a területükön elhelyezkedő létesítmények parkolási igényének kielégítéséhez szükséges utakat és parkolókat, továbbá a közparkokban lévő vagy azokon keresztülvezető gyalogutakat, gyalog- és kerékpárutakat, valamint kerékpárutakat.

(3) Ha az (1) bekezdésben megjelölt utak forgalmi jellege (az út jelentősége, forgalmi terhelése és a forgalom összetétele) megváltozik, az e törvény 29. §-a, illetve 46. §-a szerint hatáskörrel rendelkező közlekedési hatóság a közút kezelőjének - magánút esetében tulajdonosának - kérelmére a vonatkozó elfogadott terület-, illetve településrendezési eszközök szükség szerinti módosítását követően az országos közút helyi közúttá, a helyi közút országos közúttá vagy magánúttá, a magánút helyi közúttá minősítéséről határozatot hoz. Az utak tulajdonosai ezt követően az utak tulajdonjogának egymás javára, térítés nélkül történő átadásáról a változások ingatlan-nyilvántartáson való átvezetésére alkalmas megállapodást kötnek.

(4) Az e törvény 8. §-a (1) bekezdésének h) pontjában, továbbá a 11. § (2) bekezdésében és a 34. § (1) bekezdésében, valamint más jogszabályban meghatározott, az országos közúthálózat üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére vonatkozó állami feladatok pénzügyi forrásait az éves költségvetési törvényben fejezeti kezelésű célelőirányzatként kell megállapítani. Ennek kezelését a miniszter által alapított költségvetési szerv végzi.

A módosítást szükségessé teszi az „úthálózat” és az azt összetevő két fő útcsoport (közutak, közforgalom elől el nem zárt magánutak) kapcsolatának egyértelmű meghatározása, valamint a magánutak meghatározásának pontosítása. Itt a hangsúly azon van, hogy a közforgalom elől el nem zárt magánutak is az egységes és összefüggő rendszert alkotó úthálózat részei. A magánútra vonatkozó módosítás azt emeli ki, hogy az Állam, illetve az önkormányzatok tulajdonában levő út nem feltétlenül közút. Lehet magánút - ezen belül akár a közforgalom elől elzárt magánút - is. Az állam vagy az önkormányzat tulajdonában levő olyan magánút, amely nincs elzárva a közforgalom elől, továbbra sem közterület, hanem magánterület. Tehát az ilyen magánút abban különbözik a közúttól, hogy elzárható a közforgalom elől, - azaz a „közönségnek” nincs alanyi joga ennek a magánterületnek a használatára.

A közparkokban lévő létesítmények gépjárművel történő megközelítésének biztosítása olyan utakon történik, amelyek bár közterületen vannak (a közparkban), de nem tekinthetők gyalogútnak és kerékpárútnak sem, ugyanakkor ezek közúttá történő átminősítésére sincs szükség, mert ezzel a közparkok területén az aktív zöldfelület (de facto) csökkenésén túl, adminisztratív módon is (de jure) csökkenne. Noha ezen utak kizárólag a közparkokban elhelyezhető létesítmények megközelítését (esetleg parkolási igényük kielégítését) szolgálják. E létesítmények megszüntetése esetén a terület visszaadandó az aktív zöldfelületi funkció számára.

Az előírás a közutak ingatlan-nyilvántartására vonatkozó minimálisan követelményeket határozza meg. Az (3) bekezdésben a szöveg azt emeli ki, hogy amelyik magánút nincs elzárva - a külön jogszabályban meghatározott módon - a közforgalom elől, az a közforgalom rendelkezésére áll, és osztja az úthálózathoz tartozó közutak jogi sorsát. A jelzett külön jogszabályt a későbbiekben szükséges elkészíteni.

További módosítást indokol, hogy a 2006. évi állami költségvetésben megszűnt az Útfenntartási és Fejlesztési Célelőirányzat helyette az országos közúthálózat üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére fordítható pénzügyi forrásokról és azok kezelő szervezetéről intézkedni kell.

EBH2005. 1374. Az olyan megállapodások, amelyek az utazási szükségletektől függetlenül a kedvezményes bérletvásárlásokhoz kapcsolódó fogyasztói árkiegészítés növelése útján biztosítanak bevételt a szolgáltatónak,

ellentétek a fogyasztói árkiegészítés rendeltetésével (1991. évi LXXVIII. törvény 12. §; 1988. évi I. törvény 32. §, 33. §, 34. §; 1990. évi XCI. törvény 1. §).

EBH2002. 821. II. *A közös használatú út, saját használatú út és a magánút jelentése [1992. évi II. tv. 16. §, 1988. évi I. tv. 32. §, 34/1962. (IX. 16.) Korm. rendelet 4. §].*

BH2005. 310. *Ittas járművezetés vétsége - gépi meghajtású jármű vezetésével - csak közúton követhető el. E vétségben való büntetőjogi felelősség megállapításának ezért előfeltétele annak tényként való megállapítása, hogy szeszest italtól befolyásolt állapotban a gépi meghajtású jármű vezetése közúton történt [1978. évi IV. törvény 188. § (1) bek.; KRESZ 1. sz. függelék 1/a. pont; 1988. évi I. tv. 32. § (1) bek.].*

Vhr. 23/A. § (1) A Tv. 32. §-ának (2) bekezdésében szabályozott eljárást kezdeményező kérelmet indokolni kell. A kérelemhez mellékelni kell:

- a) a forgalmi adatokat, azok változását (pl. a forgalom nagysága, a forgalom összetétele),
- b) az útnyilvántartási adatokat (pl. az út száma, jele, km szelvénye, neve, helyrajzi száma, hossza, közigazgatási hovatartozása, kategóriába sorolása),
- c) az út területét képező földrészlet ingatlan-nyilvántartási tulajdoni lapjának hiteles másolatát és térképmásolatát,
- d) az átadó és az átvevő útkezelő előzetes megállapodását az átadás feltételeiről, az átmeneti intézkedésekről és az átadás-átvétellel kapcsolatos jogokról, kötelezettségekről,
- e) az átadni kívánt út vagy útszakasz főbb műszaki és minőségi adatait.

(2) A változásoknak az ingatlan-nyilvántartáson való átvezetéséhez szükséges megállapodás megkötését és az út tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzését az átvevő félnek kell kezdeményeznie.

Tv. 33. § (1) A közút kezelői:

- a) a koncessziós szerződés alapján működtetett országos közút tekintetében a koncessziós társaság;
- b) az a) pontban nem említett országos közút vonatkozásában a miniszter által a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított közhasznú társaság (a továbbiakban: közútkezelő közhasznú társaság), költségvetési szerv, illetve olyan gazdálkodó szervezet, amelyben az állam többségi részesedéssel, szavazati joggal vagy tartós kisebbségi állami tulajdoni részesedés esetén szavazatszöbbségi részvénnyel rendelkezik;
- c) a helyi közutak tekintetében a helyi önkormányzat; a koncessziós szerződés alapján működtetett helyi közutak és műtárgyaik tekintetében a koncessziós társaság, illetőleg a 9/B. § (2) bekezdése szerint szerződés alapján azzal megbízott gazdálkodó szervezet;
- d) a magánutak tekintetében annak a területnek a tulajdonosa, amelyen a magánút van; állami tulajdonban levő ingatlanon fekvő magánút esetében tulajdonosnak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett kezelő (használó) tekintendő.

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjaiban megjelölt közútkezelők, vagy az általuk megállapodás alapján megbízott, külön jogszabályban meghatározott gazdálkodó szervezetek, az autópályák használatáért az autópályák és az autoutak üzemeltetésére, fenntartására és felújítására fordítandó úthasználati díjat szedhetnek, valamint kezelhetik - a követelés elévülésének időpontjáig - az úthasználati díjjal, illetve pótdíjjal összefüggő külön jogszabályban megjelölt személy- és járműazonosító adatokat. A díjfizetéssel érintett autópályákat - ideértve erre irányuló szerződés esetén az (1) bekezdés a) pontja szerinti kezelő által működtetett országos közutat is - vagy azok egyes szakaszait, a díj, valamint megfizetésének elmaradása esetén a pótdíj mértékét, a fizetés módját és feltételeit valamint a beszedett díj és pótdíj kedvezményezettjét - a Kormány által jóváhagyott elvek alapján - a miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben, rendeletben állapítja meg.

Az autópályák használatának díjáról szóló 26/2004. (III. 11.) GKM rendelet 1. §-ának (1) bekezdése szerint az M1, az M3, az M30 és az M7 autópálya, továbbá - a kezelő és az Állami Autópálya Kezelő Részvénytársaság közötti megállapodás alapján - az M5 autópálya használatáért - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - díjat, továbbá a díjfizetés elmaradása esetén pótdíjat kell fizetni, amelyet az ÁAK Rt. szed be. Ez a jogszabályhely tehát feljogosítja az ÁAK Rt.-t díj és pótdíj beszedésére. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a közeljövöben további koncessziós formában megépült autópályákat helyeznek forgalomba, ahol a matricás rendszerű díjszedést - megállapodás alapján - az ÁAK Rt. fogja végezni. A díj és pótdíj beszedése azonban személyes adatok kezelésével jár, amelyre az ÁAK Rt. a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény alapján 3. §-ának (1) bekezdésében rögzítettek szerint, törvényi felhatalmazás, vagyis a Kkt. 33. §-ának (2) bekezdése alapján jogosult.

A jelenlegi törvényi szabályozás értelmében az M5 autópályát kezelő AKA Alföld Koncessziós Autópálya Rt. (a továbbiakban: AKA) koncessziós társaság - illetve a későbbiekben más autópályákon más koncessziós társaság - azonban nem szedhet be az autópálya-használat után járó díjat és pótdíjat, és a Kkt. 33. §-ának (2) bekezdés alapján az adatkezeléshez szükséges törvényi felhatalmazással sem rendelkezik. Így az AKA

koncessziós társaság, mint az M5 autópálya kezelője, nem minősül adatkezelőnek, és ennek megfelelően - ha nem adatkezelő - nem adhat megbízást az ÁAK Rt. részére adatfeldolgozásra. Ugyanakkor az ÁKA által kezelt M5 autópályán a 26/2004. (III. 11.) GKM rendelet 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az ÁAK Rt. csak a kezelővel kötött megállapodás alapján jogosult az autópálya használatért díjat, illetve a díjfizetés elmulasztása esetén pótdíjat beszedni. A Kormány által jóváhagyott elvek alapján a PM egyetértésével GKM rendelettel kell szabályozni, hogy a megállapodás alapján beszedett díjak és pótdíjak kit illetnek meg.

(3) Az országos közutak kezelőinek tevékenységét a miniszter által alapított költségvetési szerv hangolja össze, az útkezelői szolgáltatást finanszírozza és - az üzemeltetésre vonatkozó szerződésben meghatározott - szolgáltatási színvonal biztosítását ellenőrzi.

EBH2005. 1374. Az olyan megállapodások, amelyek az utazási szükségletektől függetlenül a kedvezményes bérletvásárlásokhoz kapcsolódó fogyasztói árkiegészítés növelése útján biztosítanak bevételt a szolgáltatónak, ellentétesek a fogyasztói árkiegészítés rendeltetésével (1991. évi LXXVIII. törvény 12. §; 1988. évi I. törvény 32. §, 33. §, 34. §; 1990. évi XCI. törvény 1. §).

BH1999. 416. II. A terület tulajdonosa által az önkéntes jogkövetés alapján megépített, a helyi önkormányzat által birtokba vett, közútnak minősülő járda után az ingatlan tulajdonosát kártalanítás illeti meg [Ptk. 108. § (1) bek., 109. § (1) bek. b) pont, 171. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 33. § (1) bek. c) pont, 42. § (2) bek., 47. § h) pont, 30/1988. (IV. 21.) MT r. 34. §, 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes r. 1. számú függelék a) pont].

BH1996. 33. A közút kezelője kártérítési felelősséggel tartozik, ha nem gondoskodik arról, hogy az út a biztonságos közlekedésre alkalmas legyen [1988. évi I. tv. 33. §, 34. § (1) bek., 35. §, Ptk. 339. § (1) bek., 340. §, 344. § (1) és (3) bek.].

Tv. 34. § (1) A közút kezelője köteles gondoskodni arról, hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezetét esztétikus és kulturált legyen.

(2) A közút forgalmi rendjét - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a közút kezelője alakítja ki. A forgalmi rendet - a forgalmi körülmények vagy a baleseti helyzet jelentősebb változása esetén, de legalább ötévenként - a közút kezelőjének felül kell vizsgálnia, és ha szükséges, módosítania kell. A közlekedési hatóság - a közlekedés biztonságát sértő vagy veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében - kezdeményezheti a forgalomszabályozás módosítását, vagy a közút kezelőjét a forgalmi rend felülvizsgálatára kötelezheti.

(3) A közutat, annak műszaki, minőségi, forgalmi, baleseti adatait, valamint a forgalmi rendjét meghatározó jelzéseket, továbbá a közút üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére fordított költségeket a kezelőnek nyilván kell tartania.

(4) A közút megrongálódását a közút kezelője köteles haladéktalanul kijavítani, és a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzetet elhárítani. A kijavításig és a veszélyhelyzet elhárításáig köteles a forgalomban résztvevőket a veszélyre figyelmeztetni, szükség esetén sebesség- vagy súlykorlátozást elrendelni, illetőleg a közutat lezárni.

(5) A közút tisztántartásáról, a hó eltakarításáról, továbbá az út síkossága elleni védekezésről a közút kezelője gondoskodik.

EBH2005. 1374. Az olyan megállapodások, amelyek az utazási szükségletektől függetlenül a kedvezményes bérletvásárlásokhoz kapcsolódó fogyasztói árkiegészítés növelése útján biztosítanak bevételt a szolgáltatónak, ellentétesek a fogyasztói árkiegészítés rendeltetésével (1991. évi LXXVIII. törvény 12. §; 1988. évi I. törvény 32. §, 33. §, 34. §; 1990. évi XCI. törvény 1. §).

EBH2005. 1207. Az autópálya üzemeltetője kártérítési felelősséggel tartozik az ott bekövetkezett balesettel okozati összefüggésben felmerült károkért, ha nem biztosítja a működtetésével szükségszerűen együtt járó baleseti helyzetekben a megfelelő védelmet. Az autópálya üzemeltetése, kezelése nem fokozott veszéllyel járó tevékenység (1959. évi IV. törvény 339. §, 345. §; 1988. évi I. tv. 34. §, 35. §).

EBH2000. 196. A közút kezelője felróhatóság hiányában nem felelős az általa kezelt utakon bekövetkező balesetek károkövetkezményeiért és ezek elhárítása céljából nem köteles felelősségbiztosítást kötni [1988. évi I. tv. 34. § (1) és (5) bek., 35. §, Ptk. 339. § (1) bek., 559. § (1) bek.].

BH2006. 110. Megnyitott közút megfelelősége megállapításának szempontjai útszolgálat alapítása, fennállásának megállapítása és fenntartatása, illetve megszüntetése iránti igény elbírálása esetén [1959. évi IV. törvény 167. §, 177. §; 1988. évi I. tv. 34. §].

BH2006. 10. Az autópálya üzemeltetője kártérítési felelősséggel tartozik az ott bekövetkezett balesettel okozati összefüggésben felmerült károkért, ha nem biztosítja a működtetésével szükségszerűen együtt járó baleseti helyzetekben a megfelelő védelmet - Az autópálya üzemeltetése, kezelése nem fokozott veszéllyel járó tevékenység (1959. évi IV. törvény 339. §, 345. §; 1988. évi I. tv. 34. §, 35. §).

BH2000. 447. A közút kezelője a kezelői kötelezettségét harmadik személy igénybevételeivel is teljesítheti. Ilyen esetben a szükséges ellenőrzés gyakorlásakor felróhatóság hiánya folytán kártérítési felelősséggel nem tartozik [Ptk. 339. (1) bek., 559. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 34. § (1) bek., 35. §].

BH2000. 399. A közút fenntartójának felelősségétől függetlenül a közutat beszennyező is köteles az ebből eredő károkért helytállni [Ptk. 339. § (1) bek., 344. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 34. §, 35. §, 1/1975. (II. 5.) KPM-BM r. (KRESZ) 5. § (1) bek. c) pont, 63. § (2) bek.].

BH2000. 104. A közút kezelője felróhatóság hiányában nem felelős az általa kezelt utakon bekövetkező balesetek károkövetkezmenyeiért, és ezek elhárítása céljából nem köteles felelősségbiztosítást kötni [1988. I. tv. 34. § (1) és (5) bek., 35. §, Ptk. 339. § (1) bek., 559. § (1) bek.].

BH1996. 363. Az utak tisztítására, fenntartására kötött megállapodások nem csupán meghatározott tevékenység kifejtésére, hanem meghatározott eredmény létrehozására irányulnak, ezért a megállapodások nem megbízási, hanem vállalkozási szerződésnek minősülnek [Ptk. 389. §, 474. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 34. § (1) és (5) bek., 1991. évi XX. tv. 92. § (7) bek.].

BH1996. 33. A közút kezelője kártérítési felelősséggel tartozik, ha nem gondoskodik arról, hogy az út a biztonságos közlekedésre alkalmas legyen [1988. évi I. tv. 33. §, 34. § (1) bek., 35. §, Ptk. 339. § (1) bek., 340. §, 344. § (1) és (3) bek.].

BH1994. 566. A közlekedési hatóság részére nem állapít meg a jogszabály hatósági jogkört arra, hogy a közút kezelőjét karbantartási kötelezettségének teljesítésére kötelezze [1988. évi I. tv. 2. § (5) bek., 34. § (1) és (5) bek., 35. §, 44. § (1) bek. h) pont, 47. § j) pont, 1991. évi XXXIII. tv. 16. § (1) bek., 30/1988. (IV. 21.) MT r. 30. § (1) bek., 94/1991. (VII. 23.) Korm. r. 2. § a) pont].

Vhr. 24. § Közút és vasút szintbeni kereszteződésében a vasúti átjáró burkolatának fenntartása a vasúti vágánytengelytől - több vágány esetén a külső vágánytengelytől - számított nyolc-nyolc méter, kerékpárútnál négy-négy méter távolságig, járdánál és gyalogútnál a terelőkorlátig - annak hiányában négy-négy méter távolságig - a vasút üzemeltetőjének feladata.

Vhr. 25. §

Vhr. 26. § A közforgalom előtt el nem zárt magánút fenntartásának költségeihez az utat rendszeresen használó jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek és természetes személyek érdekeltségük arányában kötelesek hozzájárulni.

Tv. 35. § Az út kezelője a kezelői kötelezettségének megszegésével okozott kárt a polgári jog általános szabályai szerint köteles megtéríteni. A kártérítési követelést a kár keletkezését követően haladéktalanul kell a közút kezelőjéhez bejelenteni.

EBH2005. 1207. Az autópálya üzemeltetője kártérítési felelősséggel tartozik az ott bekövetkezett balesettel okozati összefüggésben felmerült károkért, ha nem biztosítja a működtetésével szükségszerűen együtt járó baleseti helyzetekben a megfelelő védelmet. Az autópálya üzemeltetése, kezelése nem fokozott veszéllyel járó tevékenység (1959. évi IV. törvény 339. §, 345. §; 1988. évi I. tv. 34. §, 35. §).

EBH2002. 631. Autópályán vaddal való ütközés következtében ért kárért az autópálya kezelőjét csak vétkességi és nem objektív felelősség terheli. [Ptk. 339. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 35. §]

EBH2000. 196. A közút kezelője felróhatóság hiányában nem felelős az általa kezelt utakon bekövetkező balesetek károkövetkezmenyeiért és ezek elhárítása céljából nem köteles felelősségbiztosítást kötni [1988. évi I. tv. 34. § (1) és (5) bek., 35. §, Ptk. 339. § (1) bek., 559. § (1) bek.].

BH2006. 10. Az autópálya üzemeltetője kártérítési felelősséggel tartozik az ott bekövetkezett balesettel okozati összefüggésben felmerült károkért, ha nem biztosítja a működtetésével szükségszerűen együtt járó baleseti helyzetekben a megfelelő védelmet - Az autópálya üzemeltetése, kezelése nem fokozott veszéllyel járó tevékenység (1959. évi IV. törvény 339. §, 345. §; 1988. évi I. tv. 34. §, 35. §).

BH2000. 447. A közút kezelője a kezelői kötelezettségét harmadik személy igénybevételeivel is teljesítheti. Ilyen esetben a szükséges ellenőrzés gyakorlásakor felróhatóság hiánya folytán kártérítési felelősséggel nem tartozik [Ptk. 339. (1) bek., 559. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 34. § (1) bek., 35. §].

BH2000. 399. A közút fenntartójának felelősségétől függetlenül a közutat beszennyező is köteles az ebből eredő károkért helytállni [Ptk. 339. § (1) bek., 344. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 34. §, 35. §, 1/1975. (II. 5.) KPM-BM r. (KRESZ) 5. § (1) bek. c) pont, 63. § (2) bek.].

BH2000. 104. A közút kezelője felróhatóság hiányában nem felelős az általa kezelt utakon bekövetkező balesetek károkövetkezmenyeiért, és ezek elhárítása céljából nem köteles felelősségbiztosítást kötni [1988. I. tv. 34. § (1) és (5) bek., 35. §, Ptk. 339. § (1) bek., 559. § (1) bek.].

BH1996. 33. A közút kezelője kártérítési felelősséggel tartozik, ha nem gondoskodik arról, hogy az út a biztonságos közlekedésre alkalmas legyen [1988. évi I. tv. 33. §, 34. § (1) bek., 35. §, Ptk. 339. § (1) bek., 340. §, 344. § (1) és (3) bek.].

BH1994. 566. A közlekedési hatóság részére nem állapít meg a jogszabály hatósági jogkört arra, hogy a közút kezelőjét karbantartási kötelezettségének teljesítésére kötelezze [1988. évi I. tv. 2. § (5) bek., 34. § (1) és (5) bek., 35. §, 44. § (1) bek. h) pont, 47. § j) pont, 1991. évi XXXIII. tv. 16. § (1) bek., 30/1988. (IV. 21.) MT r. 30. § (1) bek., 94/1991. (VII. 23.) Korm. r. 2. § a) pont].

A közút nem közlekedési célú igénybevétele és a közút melletti ingatlan használata

Tv. 36. § (1) A közút felbontásához, annak területén, az alatt vagy felett építmény vagy más létesítmény (a továbbiakban együtt: építmény) elhelyezéséhez, a közút területének egyéb nem közlekedési célú elfoglalásához (a továbbiakban együtt: nem közlekedési célú igénybevétel) a közút kezelőjének a hozzájárulása szükséges. A hozzájárulásban a közút kezelője feltételeket írhat elő.

(2) Az igénybevételt kérő a hozzájárulás megtagadása miatt vagy a megállapított feltételekkel szemben, vagy ha a közútkezelő a hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról a rá külön jogszabályban meghatározott határidőn belül nem nyilatkozik, a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely az igénybevételt engedélyezheti, illetőleg a feltételeket módosíthatja.

(3) Ha a közút nem közlekedési célú igénybevétele valamely hatóság engedélyéhez kötött építmény elhelyezése céljára szükséges, a közút nem közlekedési célú igénybevételéről is - a közút kezelőjének hozzájárulásával - az építési (létesítési) engedélyezési eljárásban kell határozni. Amennyiben az igénybevételt kérő a hozzájárulás megtagadását vagy a hozzájárulásban előírt feltételeket sérelmesnek tartja, az engedélyező hatóság a közút igénybevételéről a közlekedési hatóság szakhatósági nyilatkozata alapján dönt.

Tv. 37. § (1) A közút területének nem közlekedési célú igénybevételéért - az úttesten kívül végzett közműépítési vagy fenntartási munka kivételével - igénybevételi díjat kell fizetni.

(2) Ha a közutat nem közlekedési célból a kezelő hozzájárulása nélkül, vagy a hozzájárulásban előírt feltételektől eltérően vették igénybe, a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelme alapján - az igénybe vevőt az eredeti állapot helyreállítására, a hozzájárulásban előírt feltételek betartására, illetve a közút állagának védelme és a forgalom biztonsága érdekében szükséges intézkedések megtételére kötelezheti, továbbá pótdíj fizetésére kötelezi.

(3) Ha a közút úttesten kívüli területét közmű építése vagy fenntartása céljából a kezelő hozzájárulása nélkül vagy a hozzájárulásban foglaltaktól eltérően vették igénybe, az (1) bekezdésben meghatározott díjat meg kell fizetni, és a (2) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

Vhr. 27. § (1) A közút nem közlekedési célú igénybevételéhez a kezelői hozzájárulás eljárási szabályait a gazdasági és közlekedési miniszter (a továbbiakban: miniszter) állapítja meg.

(2) Országos közút igénybevétele esetén az igénybevételi díj összegét, valamint a díj és a pótdíj fizetésének módját - az elfoglalt, illetőleg felbontott közúti terület forgalmi jelentőségére és nagyságára figyelemmel - a miniszter állapítja meg. A pótdíj legfeljebb az igénybevételi díj tízszerese lehet.

(3) A közút nem közlekedési célú igénybevételének feltételeiről szóló hozzájárulásában - a közút állagának védelme, illetve a közúti közlekedés biztonsága érdekében - a közút kezelője előírhatja

a) az igénybevétel idejére képviselőjének személyes jelenlétét (a továbbiakban: szakfelügyelet), továbbá azt, hogy

b) az igénybevétel miatt szükséges ideiglenes forgalomszabályozást és a burkolat - részben vagy egészben történő - helyreállítását kizárólag a közút kezelője végezheti el.

(4) A szakfelügyeletért, az ideiglenes forgalomszabályozásért, illetve a burkolat helyreállításáért a közút kezelője a ténylegesen felmerült, szükséges költségeit (munka, anyag, utazás, szállítás és közvetlen irányítás költsége) számolhatja fel. A költséget az igénybe vevő számla alapján 15 napon belül köteles a közút kezelője részére megtéríteni.

(5) A közút nem közlekedési célú igénybevétele esetében az igénybe vevőnek a közútkezelői hozzájárulás jogosítottját kell tekinteni.

Tv. 38. § Kezelői hozzájárulás nélkül a közút nem közlekedési célból abban az esetben vehető igénybe (a továbbiakban: rendkívüli igénybevétel), ha az közmű, közműalagút, vasútüzemi berendezés, távközlési vezeték vagy csővezeték halasztást nem tűrő kijavítása, árvíz- vagy belvízvédekezés, helyi vízkárelhárítás vagy elemi csapás miatt szükséges.

Vhr. 28. § (1) A közút rendkívüli igénybevételét az igénybe vevő köteles a közút kezelőjének - az igénybevétel megkezdése előtt, de legkésőbb azzal egyidejűleg - bejelenteni, az élet- és vagyonbiztonság érdekében szükséges intézkedéseket megtenni, és az igénybe vett útterületet a közút kezelőjének előírásai szerint helyreállítani.

(2) A bejelentés elmulasztását úgy kell tekinteni, hogy a közutat az előírt hozzájárulás nélkül vették nem közlekedési célból igénybe.

Vhr. 29. § (1) Ha a nem közlekedési célú vagy a rendkívüli igénybevétel miatt a helyreállítás befejezésétől számított 3 éven belül a közúton süllyedés vagy más hiba keletkezik, a közútkezelői hozzájárulás jogosultja - amennyiben lakóhelye vagy székhelye ismeretlen, a közút területén (alatt) elhelyezett létesítmény tulajdonosa (üzemeltetője) - köteles azt kijavítani. Ha a kötelezettségének felszólításra sem tesz eleget, a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelmére - a süllyedés vagy hiba kijavítását rendelheti el.

(2) Ha az (1) bekezdésben szabályozott eljárás során szakértő kirendelése válik szükségessé, a szakértő költségeinek előlegezésére a kérelmező, viselésére pedig az köteles, aki az eljárásra okot adott.

Tv. 39. § (1) Közúthoz csatlakozást (a továbbiakban: útcsatlakozás) létesíteni a közút kezelőjének hozzájárulásával szabad. A hozzájárulásban a közút kezelője feltételeket írhat elő.

(2) A kérelmező a hozzájárulás megtagadása miatt vagy a megállapított feltételekkel szemben a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely az útcsatlakozást engedélyezheti, illetőleg a feltételeket módosíthatja.

(3) Ha az útcsatlakozást hozzájárulás nélkül vagy nem a hozzájárulásban foglaltak szerint létesítették, a közlekedési hatóság annak elbontását vagy átépítését rendelheti el.

(4) A szilárd burkolatú közúthoz csatlakozó földút kezelőjének meg kell akadályoznia, hogy a földútról a járművek a szilárd burkolatú közútra földet, iszapot, követ vagy egyéb anyagot hordjanak fel.

Tv. 40. § A nem közlekedési célú igénybevétellel vagy az útcsatlakozás létesítésével összefüggésben okozott kárért az igénybevevő, illetőleg az útcsatlakozás létesítője felelős.

Tv. 41. § (1) Az út területén, az alatt vagy felett elhelyezett építmény fenntartásáról az építmény, az útcsatlakozás fenntartásáról az útcsatlakozás tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni.

(2) A közút kezelője a közlekedés biztonsága érdekében felszólíthatja az (1) bekezdésben megjelölt építmény, útcsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) annak felújítására, korszerűsítésére vagy megszüntetésére. A felszólítás eredménytelensége esetén az építmény engedélyezésére jogosult hatóság vagy a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelmére - az építmény, útcsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) a felújításra, korszerűsítésre, megszüntetésre kötelezheti.

Vhr. 30. § (1) E rendelet alkalmazásában építménynek minősül a külön jogszabályban meghatározott építmény, továbbá a nyomvonal jellegű létesítmény, annak műtárgya, szerelvénye és berendezése.

(2) A közút területén, az alatt vagy felett levő építmények felújítását az út korszerűsítésével vagy felújításával összehangoltan kell elvégezni. Út felújítása, korszerűsítése esetén a közút kezelője (építtetője) az építményt, illetőleg az útcsatlakozást érintő munkákat az eredeti műszaki színvonal mértékéig köteles elvégezni.

(3) Az ingatlan megközelítését szolgáló útcsatlakozás fenntartásáról annak az ingatlannak a tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni, amelyre az útcsatlakozás a járművek számára a közútról való ráhajtást lehetővé teszi.

BH1994. 566. *A közlekedési hatóság részére nem állapít meg a jogszabály hatósági jogkört arra, hogy a közút kezelőjét karbantartási kötelezettségének teljesítésére kötelezze [1988. évi I. tv. 2. § (5) bek., 34. § (1) és (5) bek., 35. §, 44. § (1) bek. h) pont, 47. § j) pont, 1991. évi XXXIII. tv. 16. § (1) bek., 30/1988. (IV. 21.) MT r. 30. § (1) bek., 94/1991. (VII. 23.) Korm. r. 2. § a) pont].*

Vhr. 30/A. § Belterületen - a közút mellett - ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, valamint a szabályozási tervben szereplő, közlekedési, közműépítési területen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezése, bővítése a közút kezelőjének hozzájárulásával végezhető.

Vhr. 30/B. § Az útügyi hatóság szakhatósági ügyintézésének határideje harminc nap.

Tv. 42. § (1) Közút mellett nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a közlekedés biztonságát vagy a közút állagát veszélyezteti.

(2) A közút mellett levő terület használata jogszabályban meghatározott esetekben kártalanítás nélkül korlátozható.

(3) A közút műtárgyának minősülő burkolt árokba, csatornába vagy más vízvezető létesítménybe a közút területén kívüli területekről származó vizeket bevezetni csak a közút kezelőjének hozzájárulásával szabad. A hozzájárulás nélküli vagy az abban foglaltaktól eltérő vízbevezetés esetén a 37. § (2) bekezdése szerint kell eljárni.

Tv. 42/A. § (1) A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút és főút esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához,

b) belterületen - a közút mellett - ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a szabályozási tervben szereplő, közlekedési, közműépítési területen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez.

(2) Ha a közút kezelője a hozzájárulását megtagadja vagy a hozzájárulás iránti kérelem előterjesztésétől számított 30 napon belül nem nyilatkozik, a kérelmező a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely a tevékenységet engedélyezheti és feltételekhez kötheti.

A Kkt. 42/A. §-a szabályozza azokat a tevékenységeket, melyekhez a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges külterületen, míg a 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 30/A. §-a azokat, melyekhez belterületen kell a kezelői hozzájárulás. Tekintettel arra, hogy ugyanazon tevékenységről van szó - „mihez kell a kezelő hozzájárulása” - a jelenleg két helyen megtalálható szabályozásnak egy helyen, a törvényben van a helye. Ezt indokolja az igazgatási rendelet 7. § (1) bekezdése is, mely csak a Kkt. 42/A. §-ban felsorolt külterületi tevékenységekkel kapcsolatban tartalmaz szabályozásokat, a Vhr.-ben részletezett belterületikre vonatkozóan nem, pedig e rendelkezésnek azokra is vonatkoznia kellene.

A jogszabály eddig nem rendelkezett a közútkezelői válasz elmaradásának esetéről.

(3) Az építmény engedélyezésére jogosult, illetőleg a közlekedési hatóság az eredeti állapot helyreállítására, vagy a közút állagának és a forgalom biztonságának védelme érdekében szükséges munkák elvégzésére kötelezheti azt, aki az (1) bekezdésben foglaltakat megszegi.

Vhr. 31. § (1) A közút lakott területen kívüli szakasza mellett a közút tengelyétől számított száz méteren belül tilos tarlót, avart, szemetet vagy más anyagot égetni. E távolságon kívül, valamint lakott területen belül égetni állandó felügyelet mellett és abban az esetben szabad, ha a közúton a láthatóságot nem csökkenti.

(2) Azt, aki a Tv. 42. §-ának (1) bekezdésében foglalt szabályt megszegi, a közút kezelője a tevékenység megszüntetésére vagy a közlekedés biztonsága, illetőleg a közút állagának védelme érdekében szükséges intézkedés megtételére felszólítja, a felszólítás eredménytelensége esetében a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelmére - kötelezi.

(3) A közút lakott területen kívüli szakasza esetében a külterületre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

(4) A közút kezelője új autópálya, autótűt, egy- és kétszámjegyű országos közút esetén a hozzájárulást megtagadja, amennyiben a kérelem a külön jogszabályban felsorolt építményeknek a közút kijelölt védelmi övezetében történő elhelyezésére irányul.

(5) Amennyiben a közút kezelői hozzájárulás a (4) bekezdésben foglaltak alapján kerül megtagadásra, a Tv. 42/A. § (2) bekezdésében szabályozott közlekedési hatósági eljárásba a környezetvédelmi hatóságot szakhatóságként be kell vonni.

Vhr. 32. § (1) Vasúti átjáró mellett a külön jogszabályban meghatározott rálátási háromszög - lakott területen a csökkentett rálátási háromszög - területén az út és a vasút szintjétől számított 50 centiméternél magasabb építményt, egyéb létesítményt elhelyezni, 50 centiméternél magasabb fát, növényzetet ültetni, termesztetni nem szabad.

(2) A közlekedési hatóság elrendelheti a vasúti átjáró rálátási háromszögének területén lévő fa, illetve egyéb növényzet kivágását.

(3) A közlekedési hatóság a közlekedés biztonságát veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében - a közút kezelőjének kérelmére - az útkereszteződés beláthatóságát akadályozó fa, illetve egyéb növényzet eltávolítását rendelheti el.

(4) A közút melletti ingatlanon levő fákon és növényzeten az ingatlan tulajdonosa köteles az út állagának védelme és a közúti forgalom biztonsága érdekében a szükséges gondozási munkákat saját költségén elvégezni.

Vhr. 33. § (1) A közút mellett fekvő ingatlan tulajdonosa köteles

a) gondoskodni arról, hogy az ingatlanáról a közútra föld, iszap, kő vagy egyéb anyag ne kerülhessen,

b) saját költségén elvégezni az ingatlanán lévő fákon és növényzeten az út állagának védelme és a közúti forgalom biztonsága érdekében szükséges gondozási munkákat.

(2) Az (1) bekezdésben előírt kötelezettségek elmulasztása esetén az ingatlan tulajdonosát a közút kezelője a közlekedés biztonsága, illetőleg a közút állagának védelme érdekében szükséges intézkedések megtételére felszólíthatja, a felszólítás eredménytelensége esetében a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelmére - kötelezheti.

Vhr. 34. § Az ingatlan használatának a Tv. 12. §-ának (3)-(5) bekezdésében, 42. §-ában és 42/A. §-ában, valamint e rendelet 31-33. §-ában meghatározott korlátozása miatt a tulajdonost kártalanítás nem illeti meg.

BH1999. 416. II. A terület tulajdonosa által az önkéntes jogkövetés alapján megépített, a helyi önkormányzat által birtokba vett, közútnak minősülő járda után az ingatlan tulajdonosát kártalanítás illeti meg [Ptk. 108. § (1) bek., 109. § (1) bek. b) pont, 171. § (1) bek., 1988. évi I. tv. 33. § (1) bek. c) pont, 42. § (2) bek., 47. § h) pont, 30/1988. (IV. 21.) MT r. 34. §, 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes r. 1. számú függelék a) pont].

Tv. 43. § (1) A közút kezelője a közút melletti ingatlanon, annak rendeltetésszerű használatát lényegesen nem akadályozó módon közúti jelzést, mozgatható hóvédművet, illetőleg - kártalanítás ellenében - azon, az alatt vagy felett műtárgyat helyezhet el, vagy tarthat fenn.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint köteles túrni a közúti jelzés elhelyezését az ingatlanok nem minősülő építmény, továbbá a villany-, telefon- és egyéb oszlop tulajdonosa is.

(3) A közútnak hófúvás és környezeti károk elleni védelme, valamint a közút környezetének a közúti közlekedés károsító hatásától való megóvása érdekében a közút mellett a veszélyeztetett helyeken erdő, fasor vagy cserjesáv telepíthető. Az erre a célra telepített vagy alkalmas erdőt védelmi rendeltetésű erdőnek kell nyilvánítani. A telepítéshez meg kell szerezni a szükséges földterület tulajdon- vagy kezelői jogát.

(4) A közút, illetőleg az épülő közút melletti ingatlan a fenntartási, építési munkák elvégzése céljából kártalanítás ellenében - kisajátítás nélkül - meghatározott időre igénybe vehető.

Vhr. 35. § Ingatlan igénybevételéről a közút kezelője köteles a tulajdonost az igénybevétel előtt legalább kilencven nappal értesíteni.

Vhr. 36. § A közút kezelője a közlekedés biztonsága érdekében a közút melletti ingatlan tulajdonosát terhelő, halasztást nem tűrő munkákat - ha azokat a tulajdonos felszólítás ellenére sem végzi el - a tulajdonos egyidejű értesítése mellett, annak költségére elvégezheti vagy elvégeztetheti.

A közúti közlekedés ellenőrzése

Tv. 44. § (1) A közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie

a) a közúti közlekedés rendjére,

b) a közúti forgalom szabályozására,

c) a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására, ideértve az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzését is,

d) a járművek műszaki állapotára, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi megfelelőségére,

e) a járművek összeépítésére és átalakítására vonatkozó előírások megtartására, valamint a külön jogszabályban meghatározott alkatrészek minősége tanúsításának meglétére,

f) a járműfenntartó tevékenység folytatása feltételeinek megtartására,

g) a közutak állapotára, tisztaságára, nem közlekedési célú igénybevételére,

h) a közút kezelőjének hozzájárulásához vagy a közlekedési hatóság engedélyéhez kötött járművek közlekedésére.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzési feladatok végzésére az a) pont tekintetében a rendőrség, illetve külön jogszabály alapján a Határőrség; a b), d) és h) pontok tekintetében külön jogszabály alapján a rendőrség; a b) és e)-h) pontok tekintetében a közlekedési hatóság, illetőleg külön jogszabály alapján a Határőrség; a c) és d) pontok tekintetében a 20. § (11) bekezdésében meghatározott hatóság (a továbbiakban együtt: ellenőrző hatóság) jogosult. Az a) és h) pontok tekintetében a külföldi járművek ellenőrzését a rendőrség, a Határőrség, illetve a közlekedési hatóság végzi. Az ellenőrzést végző személy az ellenőrzési jogosultságát köteles igazolni.

(3) Az ellenőrző hatóság jelzésére a jármű vezetője a járművet köteles megállítani, személyazonosságát és járművezetési jogosultságát igazolni, a jármű és tartozékai, a rakomány, az okmányok ellenőrzésével kapcsolatos felhívásnak eleget tenni. Az ellenőrzés során az ellenőrző hatóság a járműhöz és tartozékaihoz, a rakományhoz tartozó okmányokat a helyszínen időlegesen elveheti, továbbá a jármű műszeres ellenőrző vizsgálatát vagy kötelező javítását rendeli el, amelynek a helyszínére történő közlekedésre a jármű vezetőjét utasíthatja. A kötelezően elrendelt javítás elvégzéséről az ellenőrző hatóságnak meg kell győződnie, az ezzel kapcsolatosan a hatóság részéről felmerült költségeket az eljáró hatóság megtéríteti a jármű üzemeltetőjével. A jármű vezetőjének vezetési és pihenőidejére vonatkozó - a 20. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott - előírások megsértése esetén az ellenőrző hatóság a pihenőidő letöltését rendeli el.

(4) Ha az ellenőrzés alá vont jármű a külön jogszabályban ösztömög, tengelyterhelésre és méretre meghatározott előírásoknak nem tesz eleget, illetve műszaki állapota külön jogszabály szerint balesetveszélyes, az ellenőrző hatóság a jármű továbbközlekedését - ellenőrzési jegyzőkönyv kiállításával, a forgalmi engedély időleges, elismervény átadása melletti helyszíni elvételével és várakozóhely kijelölésével is - megtiltja. Az elismervényen fel kell tüntetni az elvett forgalmi engedély visszaadásának helyét is. A jármű a közúti forgalomban történő részvétellel - a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetéséig - a kijelölt várakozó helyet nem hagyhatja el. Ha a jármű, a hiányosságok megállapítását követően - az

ellenőrzés helyét - nem a közúti forgalomban történő részvétellel hagyja el és a közúti forgalomba történő visszatérése egyértelműen kizárható, az ellenőrző hatóság eltekinthet a várakozó hely kijelölésétől.

(5) A forgalmi engedély időleges helyszíni elvételéről kiállított elismervény - a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetését követően - a forgalmi engedély átvételére és az átvétel helyére történő közlekedésre jogosít. A forgalmi engedély visszaadást megelőzően az ellenőrző hatóság újabb ellenőrzést végezhet.

(6) A közúti ellenőrzések során - ha a jármű üzemeltetője nincs jelen - az ellenőrző hatóság az üzemben tartóval szemben helyszínen alkalmazott intézkedéseiről a jármű vezetőjét is tájékoztatja.

A Kkt. 44. §-ában a közúti ellenőrzéssel összekapcsolható intézkedések körét és ennek tartalmát a közút állapotának védelme és a közúti biztonság fenntartása érdekében ki kell bővíteni.

Az ösztömeget, tengelyterhelést és megengedett méretet - erre jogosító engedély nélkül - meghaladó, illetve a biztonságos tovább közlekedésre alkalmatlan műszaki állapotú jármű továbbközlekedésének megakadályozását az ellenőrző hatóság részére - várakozóhely kijelölésének lehetősége mellett - lehetővé kell tenni.

Ha az ellenőrző hatóság a közúti ellenőrzéshez kapcsolódóan a jármű okmányait bevonja, megfelelően szabályozni kell az okmány elvételével és visszaadásával kapcsolatos eljárásokat.

A bevezetett intézkedési hatáskörök és az ellenőrzés lefolytatásával kapcsolatos részletszabályok pontosítása igazodik az EU tagállamok ellenőrző hatóságai által alkalmazott gyakorlathoz.

(7) A közlekedési hatóság a külön engedély alapján üzemeltetett járművek esetében az (1) bekezdés c)-e) pontjaiban megjelölt ellenőrzéseket a jármű telephelyen is végezheti, az f) pontban meghatározott járműfenntartó tevékenységet csak telephelyen ellenőrizheti.

(8) A közlekedési hatóság önálló közúti ellenőrzési tevékenységet végezhet más közlekedési hatóság illetékességi területén is.

A gépjárművezetőkre vonatkozó szociális előírások ellenőrzése

Tv. 44/A. § (1) A közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-ai 3821/85/EGK tanácsi rendeletben (a továbbiakban: a tachográfokra vonatkozó közösségi rendelet) meghatározott illetékes hatóság a Magyar Köztársaság tekintetében a közlekedési hatóság.

(2) A közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló, 1985. december 20-ai 3820/85/EGK tanácsi rendeletben, valamint a tachográfokra vonatkozó közösségi rendeletben a gépjármű vezetőjére, a gépjármű üzemeltetőjére, valamint a menetíró készülék (tachográf) beépítését, javítását és illesztését végző műhelyre vonatkozó követelmények ellenőrzése, valamint az ellenőrzéshez szükséges tachográf kártyák (a gépjárművezetői kártya, az ellenőri kártya, a műhelykártya és az üzemeltetői kártya) kiadása és az ahhoz kapcsolódó nyilvántartás kezelése a közlekedési hatóság feladata.

(3) A tachográf kártyák kibocsátásához tartozó nyilvántartás (a továbbiakban: tachográf kártya nyilvántartás) a tachográf kártyán rögzített - tachográfokra vonatkozó közösségi rendeletben meghatározott - adatokat tartalmazza.

(4) A tachográf kártya nyilvántartásból az Európai Közösség más tagállamának illetékes hatóságai, valamint a külön jogszabály alapján ellenőrzési feladatkörrel rendelkező magyar hatóságok a (2) bekezdésben meghatározott közösségi jogszabályok szerinti ellenőrzési feladataik teljesítéséhez igényelhetnek adatot.

(5) A közlekedési hatóság a tachográf kártya érvényességi idejének lejártát követő öt naptári évig kezeli a tachográf kártya nyilvántartásban szereplő adatokat.

(6) A (2) bekezdésben meghatározott közösségi jogi normák rendelkezései végrehajtásának ellenőrzése során a nemzetközi közúti fuvarozást végző egyes járművek személyzetének vezetési és pihenőidejének ellenőrzéséről szóló külön jogszabály rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(7) A tachográfokra vonatkozó közösségi rendelet hazai végrehajtásának részletes szabályait a miniszter, a tachográf kártyák kiadásával, és azok ellenőrzésével kapcsolatos díjakat a miniszter - a pénzügyminiszterrel egyetértésben - rendeletben állapítja meg.

A gépjárművezetők vezetési- és pihenőidejéről szóló 3820/85/EGK rendeletben meghatározott szabályok betartásának ellenőrzésére szolgáló ellenőrző eszköz, a menetíró készülék tekintetében jelentős változást vezetett be a Tanács 3821/85/EGK rendeletét módosító, a Tanács 2135/98/EK, valamint a Tanács 1360/2002/EK rendelete. E közösségi jogszabályok nemzeti végrehajtása szükségessé teszi, hogy a digitális tachográf kártyák kibocsátásáért és nyilvántartásáért felelős intézmény kerüljön kijelölésre, amely felelős egyben az ellenőrző hatóságok szakmai tevékenységének koordinálásáért is, valamint elvégzi a nemzetközi szintű ellenőrzési, adatszolgáltatási feladatokat is. A közlekedési ágazatban tevékenységet végző

vállalkozások, valamint a gépjárművezetők és járműveik alkalmassági feltételeiért felelős közlekedési hatóság kijelölése indokolt e feladatára.

Ez összhangban áll a szakmai tartalmában közel azonos szabályozást tartalmazó - a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló - Európai Megállapodás (AETR) kihirdetéséről szóló 2001. évi IX. törvény, valamint annak végrehajtásáról rendelkező, a nemzetközi közúti fuvarozást végző egyes járművek személyzetének vezetési és pihenőidejének ellenőrzéséről szóló 54/2001. (IV. 10.) Korm. rendeletben meghatározott feladat felosztással is.

Tekintettel arra, hogy a menetíró készülékek új generációját jelentő ún. digitális tachográfok bevezetéséhez tartozóan tagállami szintű szabályozásban kell meghatározni a nemzeti végrehajtás részletes szabályait, ezért a szabályozás kiadására a szakterületért felelős közlekedési miniszter felhatalmazása indokolt. Az ismertetett körülmények miatt a Kkt.-t új 44/A. §-sal kell kiegészíteni és módosítani kell a Kkt. 48. §-ának (3) bekezdés b) pontjának 19. alpontja rendelkezését.

Tv. 45. § (1) Az országos és a helyi közút kezelője útellenőri szolgálatot működtet. Az útellenőri szolgálat működésének feltételeit a miniszter által megállapított keretek között a közút kezelője határozza meg.

(2) Az útellenőr feladata

- a) a közút állapotának, tisztaságának, nem közlekedési célú igénybevételének a figyelemmel kísérése,
- b) a közúti jelzések láthatóságának, épségének és működésének ellenőrzése,
- c) a közút mellett végzett - a közút forgalmát érintő - tevékenységek ellenőrzése,
- d) a közúttal és a forgalommal kapcsolatos információk szerzése és továbbítása,
- e) a közúti forgalom biztonsága érdekében az általa elvégezhető halaszthatatlan intézkedések megtétele, egyébként az intézkedés szükségességéről a kezelő haladéktalan értesítése.

(3) Feladatainak ellátása során az útellenőr intézkedik, figyelmeztet, a szabálytalan magatartás megszüntetésére felhív, illetőleg büntető, szabálysértési feljelentést tesz, vagy közlekedési hatósági eljárást kezdeményez.

(4) Az útellenőrt fokozott büntetőjogi védelem illeti meg.

(5) A 33. § (1) bekezdésének a) és b) pontjaiban meghatározott közútkezelők, vagy az általuk megállapodás alapján megbízott külön jogszabályban, illetve az éves költségvetési törvényben meghatározott fejezeti kezelésű előirányzat működtetőjével kötött szerződés alapján meghatározott gazdálkodó szervezetek az úthasználati díj megfizetésének ellenőrzése és pótdíj behajtása, valamint az e törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából olyan elektronikus ellenőrzési rendszer működtetésére is jogosultak, amely az érvényes matricával nem rendelkező gépjármű rendszámát, áthaladásának helyét és időpontját az adatellenőrzést követően rögzíti.

Vegyes és záró rendelkezések

Tv. 46. § (1) E törvény 29. §-ának (5) és (6) bekezdésében meghatározott kivételekkel a közlekedési hatósági feladatokat a Közlekedési Főfelügyelet, a Központi Közlekedési Felügyelet és a területi (megyei, fővárosi) közlekedési felügyeletek látják el.

(2) Azokban a közlekedési hatósági ügyekben, amelyekben első fokon a települési önkormányzat jegyzője - a fővárosi kerületek esetében a kerület jegyzője - jár el, a másodfokú hatóság a területileg illetékes közlekedési felügyelet. Azokban az ügyekben, amelyekben első fokon a főváros főjegyzője jár el, a másodfokú hatóság a Fővárosi Közlekedési Felügyelet.

BH2005. 164. A Magyar Honvédségnél szolgálatot teljesítő, a közlekedési hatóság által névjegyzékbe vett, - gépjárművek műszaki vizsgáztatását és járművizsgálatot végző - vizsgabiztos tevékenységének végzése során hatósági feladatot lát el, ezért hivatalos személynek minősül [1978. évi IV. törvény 137. § (1) k) pont; 1988. évi I. tv. 8. § (1), 8. § (1) g) pont, 24. § (1), 46. § (1); 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet].

Tv. 46/A. § A közlekedési hatóság jogosult:

- a) a közúti közlekedési szakemberek és a közúti járművezetők vizsgáztatásával összefüggésben a vizsgázó,
- b) a járművezetők utánpótlásával, szakirányú továbbképzésével és pályalkalmassági vizsgálatával összefüggésben a járművezető,
- c) a közúti áru- és személyszállítás végzésével összefüggésben a vállalkozás ügyvezetését, szakmai irányítását ellátó személy és közreműködő járművezető,
- d) a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben - jogszabály alapján vezetett - névjegyzékbe felvett közúti közlekedési szakember

személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, büntetett előéletre vonatkozó különleges adatait kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képezéseket - ezek hitelességének utólagos igazolása céljából - nyilvántartani.

Vhr. 37. §

Vhr. 38. §

Tv. 46/B. § (1) A közúti közlekedési igazgatási eljárás során a hatóság által - külön jogszabályban meghatározottak szerint - kiadott érvényesítő címkéért és azok pótlásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(2) Felhatalmazást kap a belügyminiszter és a miniszter, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben az (1) bekezdésben meghatározott díj fizetésére kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, beszedésének módját, a kedvezmények, mentességek körét együttes rendeletben szabályozza.

Tv. 46/C. § (1) A külön jogszabályban meghatározott ellenőrző hatóság jogosult a veszélyes árut szállító jármű ellenőrzéséről felvett ellenőrzési jegyzékben megjelölt, a gépjárművezetőre vonatkozó személyes adatok (név, állampolgárság, születési hely, születési idő, anyja neve, lakcím, a vezetői engedélyben található egészségi és pályaalkalmassági adatok, személyazonosító igazolvány/útlevel száma, ADR oktatási bizonyítvány száma), a kísérő nevére és állampolgárságára, a feladó nevére és címére, továbbá a címzett nevére vonatkozó személyes adatok kezelésére és nyilvántartására. Az adatokat öt évig kell megőrizni.

(2) A közlekedési hatóság jogosult a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó személyes adatainak [név, állampolgárság, anyja neve, lakcím, a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó képezéséről szóló bizonyítványának érvényessége (alágazat, veszélyességi osztályok)] kezelésére és nyilvántartására. Az adatokat öt évig kell megőrizni.

(3) A közlekedési hatóság az e törvény 44. § (3) és 45. § (1)-(3) bekezdése alapján hivatalból indított eljárása során - annak tárgyával összefüggésben - az ügyfelet személyes adatszolgáltatásra és/vagy nyilatkozattételre kötelezheti.

(4) A közlekedési hatóság jogosult a közúti és telephelyi ellenőrzési eljárása során a vizsgálat alá vont menet- és fuvarokmányokon, az üzemben tartó által végzett ellenőrzések nyilvántartásában, továbbá a tachográfkészülékben, az adatrögzítő lapon és a tachográfkártyán tárolt (rögzített) személyes és egyéb adatok kezelésére. A közlekedési hatóság a személyes adatok kezelésére az ellenőrzés alapján indult eljárás lezárását követő öt évig jogosult.

Nagyon sok, engedély nélküli útügyi hatósági ügyben (engedély nélküli útépités, közút nem közlekedési célú igénybevétele, tengelyterhelés-ellenőrzés stb.) a közlekedési hatóságnak utólagos államigazgatási döntést kell hozni, (pl. fennmaradási engedély), amelyhez az érintett ügyfél adatai (név, lakcím, ingatlan nyilvántartási adatok stb.) nélkülözhetetlenek. Erre alapozottan szükséges, hogy a közlekedési hatóság - eljárásai során - az eljárás tárgyával összefüggésben az ügyfelet személyes adatszolgáltatásra és nyilatkozattételre kötelezhessen (a Ket. 51. §-ának (3) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés).

A közlekedési hatóság által végzett közúti- és telephelyi ellenőrzési eljárások során olyan okmányok és Községi rendeletben előírt adatrögzítő eszközök adattartalmát kell vizsgálni, amelyek a gépjárművezető, illetőleg a jármű üzemben tartója személyes adatát is tartalmazza. A eredményes ellenőrzési eljárás lefolytatása érdekében a személyes adatok időleges kezelése is szükséges, amelyre vonatkozó felhatalmazás biztosítása indokolt (a Ket. 27. §-ának (6) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezés).

Tv. 47. § A törvény alkalmazásában:

a) **Közületi szerv:** az állami költségvetési szerv, a társadalmi szervezet, a gazdálkodó szervezet, a részvénytársaság, a korlátolt felelősségű társaság, a külföldi részvétellel működő gazdasági társulás és az egyesület.

b) **Importáló:** a külkereskedelmi tevékenységet folytató vállalatok belföldi szerződéseiről szóló jogszabály szerinti külkereskedelmi társasági szerződés esetén a belföldi vállalat, bizományi szerződés esetén a megbízó, szállítási szerződés esetén a megrendelő, saját számlára történő import esetén a külkereskedelmi vállalat, önálló külkereskedelmi joggal felruházott gazdálkodó szervezet által behozott jármű esetén a gazdálkodó szervezet.

c) **Közúti jármű:** közúti szállító vagy vontatóeszköz (ideértve az önjáró és vontatott munkagépet is); az egyes járműfajták meghatározására a közúti közlekedés szabályairól szóló jogszabályban (KRESZ) foglaltak az irányadók.

d) **Tömegközlekedés:** menetrend alapján közlekedő gépjárművekkel végzett közforgalmú személyszállítás.

e) **Közúti személyszállítás:** a közúti járművel végzett személyszállítás, valamint a személyszállító gépjármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátása.

f) Közúti áru fuvarozás: a közúti járművel végzett áru fuvarozás, valamint az áruszállító gépjármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátása.

g) Vevőszolgálati javítónál: a járművek garanciális javítását és alkatrészellátását végző szervezetek rendszere.

h) Út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, illetőleg magánterület (közút, magánút). Magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is.

i) Közforgalom elől elzárt magánút: a sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával jelzett magánút.

j) Az út műtárgya: a híd, a pontonhíd, a hajóhíd, a felüljáró, az átereszt, az alagút, az aluljáró, a támfal, a béléstfal, az út víztelenítését szolgáló burkolt árok, csatorna vagy más vízvezető létesítmény. A két méternél nagyobb nyílású áthidaló műtárgy: híd, a két méternél kisebb nyílású áthidaló műtárgy: átereszt.

k) Az út tartozéka: a várakozóhely, pihenőhely, a vezetősínpad, a korlát, az útfenntartási és közlekedésbiztonsági célokat szolgáló műszaki és egyéb létesítmény, berendezés (így különösen jelzőtábla, jelzőlámpa, segélykérő telefon, parkolójegy kiadó automata, sorompó), a zajárnyékoló fal és töltés, az út kezelője által létesített hóvédő erdősáv, fasor vagy cserjesáv (védelmi rendeltetésű erdő), valamint a közút határától számított két méter távolságon belül ültetett fa, az összefüggő üzemi gyümölcsöshöz tartozó fák kivételével, az út üzemeltetéséhez szükséges elektronikus hírközlő eszközök és hálózatok.

l) Közúthálózat: az országos közutak és a helyi közutak összefüggő rendszere.

m) Az út határa: az útnak - a kiemelt szegélyt, az útpadkát, a részt, az út víztelenítését szolgáló árkot, csatornát, más vízvezető létesítményt is magában foglaló - külső széle.

n) Az út területe: az út határai közötti terület és a hozzá tartozó földrészlet.

Az új fogalom-meghatározások fontos hiányzó, vagy az új szabályozási elemeket egyértelművé tevő definíciókat tartalmaznak.

Az eddigi gyakorlat során problémaként merült fel, hogy a parkolójegy-kiadó automatát több esetben építménynek minősítették és létesítését építési engedélyhez kötötték. Az automatának az út tartozékaként való definiálása megoldaná az adott problémát.

Különösen fontos kitérni a közút fogalmára, amelynek definíciójakor a hangsúly azon van, hogy közút szolgálhat mind a járművek, mind a gyalogosok közlekedésére, de szolgálhat csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére is; ez utóbbi a „gyalogút”, amely szintén önálló közút. Ugyanakkor viszont a közút az állatok közlekedésére nem szolgál! Más kérdés, hogy az állatokkal szabad - meghatározott feltételekkel és szabályok szerint - a közúton közlekedni. Ha pedig állat járművet von, akkor az állat a jármű „része”. Az is fontos, hogy a közút - és ugyanígy a magánút is - vagy kifejezetten a közlekedés céljára szolgál, vagy pedig e célra jelölték ki. Önmagában tehát nem feltétlenül minősül útnak az a közterület vagy magánterület, amelyet közlekedésre is szoktak használni. A Kkt. szempontjából nem alkalmazható az a néhány más jogszabályban előforduló rendelkezés, hogy a közönség számára megnyitott magánterületre a közterületre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az autópálya üzemeltetéséhez nem szükséges optikai kábelek az autópályáktól eltérő formában kerülnek hasznosításra, ezért szükségessé vált az „út tartozék” fogalmát kiegészíteni az elektronikus hírközlő eszközökkel.

o) Útsatlakozás: útnak, járműforgalmat szolgáló létesítmény (pl. üzemanyag-töltő-állomás) területének, illetőleg a járművek közút melletti ingatlanról közútra való ráhajtását szolgáló területnek a közúthoz csatlakozása.

p) Útépítési érdekeltségi hozzájárulás [31. § (2) bek.] szempontjából a közút használatában érdekeltek: a közút mentén ingatlan-tulajdonnal, földhasználati joggal, ipari, közlekedési, kereskedelmi vagy mezőgazdasági tevékenység céljára szolgáló telephellyel rendelkező magánszemélyek és jogi személyek.

r) Kerékpárút: jelzőtáblával kerékpárútként megjelölt helyi közút.

s) Gyalogút: jelzőtáblával gyalogútként megjelölt, illetőleg olyan helyi közút, amely kizárólag a gyalogosok közlekedésére szolgál, és az úttesttől tartós fizikai akadály (árok, korlát, kerítés, sövény stb.) vagy két méternél nagyobb távolság választja el.

t) Belföldi üzemben tartó: az az üzemben tartó akinek (amelynek) lakó-, szokásos tartózkodási, illetve székhelye a Magyar Köztársaság területén van.

u) Iskolavezető: a közlekedési hatóság engedélyével végzett tanfolyami képzést irányító személy.

v) Szakoktató: a közúti járművezetők képzését végző személy.

w) Vizsgabiztos: a közúti járművezetők vizsgáztatását végző személy.

BH1995. 472. Ahol a közlekedésbiztonsági szempontok alapján az úttest mellé közvilágítási lámpákat telepítenek, ott ezek a közút tartozékának minősülnek. Az ilyen lámpákban ismeretlen gépjármű által okozott károkért a Biztosítók Szövetsége nem tartozik helytállni [58/1991. (IV. 13.) Korm. r. 9. § (1) bek., 10. § (3) bek., Ptk. 95. § (1)-(2) bek., 1988. évi I. tv. 1. §, 2. § (1) és (5) bek., 47. § k) pont].

Tv. 48. § (1) Ez a törvény 1988. július 1. napján lép hatályba, egyidejűleg a közhasználatú gépjármű vállalatokról szóló 1930. évi XVI. törvénycikk és az utakról szóló 1962. évi 21. törvényerejű rendelet hatályát veszti.

(2) A törvény végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.

(3) Felhatalmazást kap

a) a Kormány, hogy

1. a szakirányú továbbképzés és az utánpótlás általános szabályait,

2. a kombinált fuvarozási tevékenység szabályait,

3. a közúti személyszállítási és árutovábbítási szerződések szabályait,

4. a közúti közlekedésbiztonság állami feladatainak teljesítéséhez szükséges pénzügyi forrásokat és azok felhasználásának módját,

5. a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemben tartásának általános szabályait,

6. a közúti járművek üzemanyag-felhasználása költségterítésként elszámolható mértékének szabályait,

7.

8. a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályait,

9. a közúti közlekedés szabályait,

10.

11. a közúti szállítványozási tevékenység szabályait,

b) a miniszter, hogy

1. a közúti közlekedési szolgáltatások végzésének, valamint az azokhoz használt járművek üzemben tartásának részletes szabályait,

2. az útügyi igazgatás eljárási szabályait,

3. az utak építésének és a forgalom részére való átadásának hatósági engedélyezéséről szóló szabályokat,

4. a közutak kezelésének szakmai szabályait,

5. az utak forgalomszabályozásának és a közúti jelzések elhelyezésének műszaki és eljárási szabályait,

6. a közutak ellenőrzésének szabályait,

7. a közutak tervezésére és a műszaki tervezési jogosultságra vonatkozó szabályokat,

8. a közúti hidak nyilvántartására és műszaki felügyeletére vonatkozó szabályokat,

9. az útépités felügyeleti ellenőrzés szabályait,

10. az útépitésre, illetőleg az út üzemeltetésére szolgáló anyagok, szerkezetek és berendezések műszaki követelményeit, valamint megfelelőségük igazolásának, továbbá ezen anyagok, szerkezetek és berendezések forgalomba hozatalának, felhasználásának, továbbá az újfajta építési módok (műszaki megoldások), technológiák, eljárások engedélyezésének szabályait, valamint az utak építésével kapcsolatos minőségi követelményeket,

11. a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeit,

12. a közúti járművek műszaki vizsgáztatásával kapcsolatos szabályokat,

13. a közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatának szabályait, valamint a szakirányú továbbképzés és az utánpótlás részletes szabályait,

14. a gépjárműfenntartó tevékenység végzésének szabályait,

15. a gépjárművek vámkezelését megelőző vizsgálatokkal kapcsolatos szabályokat,

16. a nemzetközi forgalomban közlekedő gépjárművekre vonatkozó szabályokat,

17. az útépitési kivitelezési tevékenység szabályait,

18. a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályait,

19. a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-ai 3821/85/EGK tanácsi rendeletben foglaltak végrehajtási szabályait,

20. a veszélyes áruk szállításának és szállításra való feladásának szabályait a vonatkozó nemzetközi szerződésekkel összhangban,

21. a vonatkozó nemzetközi szerződések hatálya alá nem tartozó járművekkel történő veszélyes áru szállítás szabályait,

22. a közúti járművek újrafelhasználható alkatrészei szakszerű kinyerésének (bontásának) feltételeit, és e tevékenység végzésének személyi, dologi és szakmai feltételeit,

23. a közutak forgalombiztonsági szempontjai felülvizsgálatának (auditálásának) szakmai szabályait,

A közúti belföldi és nemzetközi árufuvarozást végző vállalkozások piaci versenyhelyzetét jelentősen befolyásolja a tevékenységükhöz kapcsolódó szállítványozó vállalkozások működése, a szállítványozói szerződéseikből következő kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges tőkeerő mértéke, a kapcsolódó fizetési kötelezettségeiknek való megfelelés.

A fuvarozók szakmai érdekképviselői szervezetei és a Kormány képviselője között folytatott tárgyalások alapján létrejött Megállapodásban foglaltak szerint szükséges, hogy a Kormány kapjon felhatalmazást a közúti szállítványozási tevékenység végzésére vonatkozó szabályok megállapítására (Kkt. 48. § (3) bekezdés a) pontja).

Az Országgyűlés a 19/2004. (III. 26.) OGY határozatával elfogadta a 2003-2015-ig szóló magyar közlekedéspolitikát, amely a közlekedésbiztonság javítását kiemelt stratégiai főirányként határozza meg. Magyarországon már több éve folynak kutatások a fejlett motorizációjú országokban elterjedten alkalmazott forgalombiztonsági auditálás (Road Safety Audit) hazai alkalmazásának bevezetése érdekében. A kutatások egyértelműen azt bizonyítják, hogy a készülő úttervek speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek által történő forgalombiztonsági szempontú felülvizsgálata, elemzése, auditálása jelentős mértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy még az utak megépítése előtt kiszűrhetőek legyenek a balesetveszélyt növelő kockázati tényezők. A gyors, igen költség hatékony módszert alkalmazni tudó hazai szakembergárda kiképzése megkezdődött, ezért idősebb lenne a módszer intézményes bevezetésének szakmai, jogi kereteit is megeremteni.

c) a miniszter, a belügyminiszter és a környezetvédelmi miniszter, hogy a közúti járművek környezetvédelmi felülvizsgálatával kapcsolatos szabályokat együttesen,

d) a belügyminiszter, hogy a közlekedésrendészeti intézkedések végrehajtásának módját, a közúti járművek vezetésére jogosító engedély, a törzskönyv, a gépjármű hatósági engedélye és jelzése gyártásának, forgalmazásának, kiadásának, használatának szabályait, helyszíni elvételük és visszavonásuk feltételeit, az engedélyek és jelzések tartalmi, formai követelményét, valamint a megkülönböztető és figyelmeztető jelzés felszerelésének, engedélyezésének szabályait, használatuk és visszavonásuk rendjét,

e) a miniszter, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben a közlekedési hatóság eljárási, felügyeleti és egyéb díjait, valamint a díjakkal az eljáró hatóság, illetve az irányítási, a felügyeleti és az ellenőrzési feladatot ellátó szervezetek közötti megosztása szabályait,

f) a miniszter, hogy az e törvényben meghatározott bírság kivétele részletes szabályait és a bírság felhasználása rendjét a pénzügyminiszterrel egyetértésben,

Az útpépítési kivitelezés minőség ellenőrzésével kapcsolatos minisztériumi feladatok egységes rendszerben történő működtetésének biztosítása céljából e tárgykörben miniszteri rendeleti szintű szabályozás kiadásához szükséges jogalkotási felhatalmazást a Kkt. 48. § (3) bekezdése b) pontjának 10. alpontja pontosításával lehet megeremteni.

A közösségi jogszabályok hazai alkalmazása szükségessé teszi a menetíró készülékek használatával, a beszerelésüket végző műhelyek tevékenységével és a készülékek ellenőrzésével kapcsolatos részletes szabályok miniszteri rendeletben történő szabályozását, különös tekintettel a digitális működési elvű menetíró készülékek használatához kapcsolódó ellenőrző kártyák előállítására, elosztására, nyilvántartására, a kártyák használatához kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségekre.

A magyar jogszabályok szerint a veszélyes áruk (így a mezőgazdasági vegyszerek és üzemanyagok) belföldi közúti szállítását a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) előírásai szerint kell végezni. Az ADR járműfogalmába azonban nem tartozik bele a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű, ezért nem alakult ki egységes gyakorlat a veszélyes áruk szállítását végző mezőgazdasági vontatók, illetve a velük vontatott pótkocsik műszaki vizsgáztatásánál, a tartányok jóváhagyásánál és közúti ellenőrzésénél. A területi hatóságok korábbi - a néhol eltérő - a állásfoglalásai (pl. ADR jelölések megkövetelése, a vezető ADR oktatási bizonyítványának meghíányolása) több konfliktus forrása volt. Az ilyen szállítások szabályozási igényét az bizonyítja, hogy a vonatkozó közösségi jogszabály (a Tanács 94/55/EK irányelve, amely az ADR szabályait rendel el az egységes belső piacon való alkalmazásra) a preambulumban a következőket mondja ki: „a tagállamoknak joguk van arra, hogy szabályozzanak minden olyan veszélyes áru szállítást, amelyet a területükön olyan járművel végeznek, amely nem esik ezen irányelv hatálya alá, függetlenül attól, hogy a járművet hol helyezték forgalomba”.

g) a miniszter, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben a díjfizetéssel érintett autópályákat - ideértve erre irányuló koncessziós szerződés alapján működtetett országos közutat is - vagy azok egyes szakaszait, a díj,

valamint megfizetésének elmaradása esetén a pótdíj mértékét, a fizetés módját és feltételeit, valamint a beszedett díj és pótdíj kedvezményezettjét - a Kormány által jóváhagyott elvek alapján -,

h) a belügyminiszter, hogy a diplomáciai mentességet élvező képviseltek és személyek gépjárműveinek különleges rendszámmal való ellátásának, a rendszámok kiadásának és visszavonásának rendjét és feltételeit, továbbá a külföldön kiállított vezetői engedélyek használatának rendjét a külügyminiszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg.

(4) A Kormány a (3) bekezdés *a)* pontjában, a miniszter pedig a (3) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabályban a járdákra és azok tartozékaira e törvénynek az utakra vonatkozó szabályaitól eltérő rendelkezéseket is megállapíthat.

(5) Az e törvényben meghatározott díjat, pótdíjat és bírságot - a 9/C. § (1) bekezdésében, 15. § (3) bekezdésében és a 33. § (2) bekezdésében meghatározott díj kivételével - a fizetés elmulasztása esetén adók módjára kell behajtani.

A Kkt. 48. § (5) bekezdésében meghatározott, a díjak, pótdíjak és bírságok adók módjára történő behajtásával kapcsolatos rendelkezések módosítása szükséges, mivel a 15. § (3) bekezdésében meghatározott díj és pótdíj meg nem fizetése esetén, ezek adók módjára történő behajtásának jelenlegi lehetősége ütközik az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. § 20. pontjában foglalt rendelkezéssel. A módosítást a Magyar Autóklub is támogatja. Egyúttal szükséges az ügyi hatósági eljárásokért fizetendő díjat meghatározó külön jogszabályra is hivatkozni.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

Tv. 49. § Ez a törvény a közúti fuvarozásban utazó tevékenységet végző személyek munkaidejének szervezéséről szóló, 2002. március 11-ei 2002/15/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Vhr. 39. § Ez a rendelet 1988. július 1. napján lép hatályba: egyidejűleg az utakról szóló 1962. évi 21. törvényerejű rendelet végrehajtásáról rendelkező 34/1962. (IX. 16.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 19/1970. (VI. 7.) Korm. rendelet és a 37/1985. (VIII. 1.) MT rendelet, továbbá a túlsúlyos járművek közlekedésének korlátozásáról szóló 16/1973. (VI. 27.) MT rendelet, valamint az azt módosító 46/1980. (XI. 11.) MT rendelet és a 17/1983. (VI. 1.) MT rendelet hatályát veszti.